

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA ANTICORUPȚIE

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 198, MD-2004, Tel.: (373) 22 257 401

www.procuratura.md/anticoruptie e-mail: proc-ant@procuratura.md

„21” mai 2024 nr. 4904

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

A p e l

**declarat de acuzatorul de stat,
procuror în Procuratura Anticorupție Nadejda Busuioc**

Împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani pronunțată pe cauza penală de învinuirea lui:

Filat Vladimir Vasile, a.n. 06.05.1969, locul nașterii – r-nul Hîncești, s.Lăpușna, studiile superioare, supus militar, domiciliat pe adresa: [REDACTED], de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin.(3) lit.b) Cod Penal al RM,

**Motivul apelului.
(netemeinicia sentinței)**

La 07 mai 2024 a fost pronunțat public dispozitivul sentinței integrale a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, potrivit căreia au fost hotărâte următoarele: ”Se achită Vladimir Filat Vasile, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 ali. (3) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiune. Se consideră Vladimir Filat reabilitat”.

Potrivit materialelor cauzei penale, Filat Vladimir Vasile în perioada anului 2013, deținând funcția de președinte al Partidului Liberal Democrat din Moldova (în continuare PLDM), fiind persoană publică, cunoscând că prin intermediul lui Rusu Ion, cu care era în relații de afinitate, deține mijloace financiare dobândite prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii” SA, a comis infracțiunea de spălare de bani în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută la art.243 alin.(3) lit. b) Cod penal, în următoarele circumstanțe:

Filat Vladimir Vasile, urmărind scopul convertirii și transferului mijloacelor financiare în proporții deosebit de mari, știind cu certitudine că acestea constituie venituri ilicite provenite din infracțiuni de corupție, în scopul de a tăinuși și de a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni, acționând în interesul PLDM, în primăvara anului 2013, i-a dat indicații lui

Roșca Victor, secretarul general al partidului, să încheie un contract privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD cu sediul în Washington, SUA, privind oferirea asistenței în campania electorală pentru candidații PLDM la alegerile parlamentare din noiembrie 2014. Astfel fiind încheiat contractul din 01.07.2013, aceste acțiuni fiind o metodă de deghizare a acțiunilor infracționale dirijate și realizate în continuare de către Filat Vladimir.

În continuare, folosindu-se de existența actului juridic semnat deja între compania "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD și PLDM la 01.07.2013, Filat Vladimir Vasile, urmărind scopurile menționate supra, prin intermediul lui Rusu Ion care gestiona compania nerezidentă "RODOS OVERSEAS LTD", a încheiat tot la aceeași dată 01.07.2013, un contract similar privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD pentru suma 2 192 591 USD, care conform cursului BNM ar constitui 27 497 941,51 lei MD

Astfel, Filat Vladimir Vasile, cunoscând că deține pe conturile companiilor „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS,, LTD, "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL și "EAST GLOBAL BUSINESS" SRL care sunt gestionate de Rusu Ion, mijloacele financiare obținute prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii,, SA, prin intermediul lui Rusu Ion a efectuat transferuri către compania din SUA „GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH,,LTD în temeiul contractului din 01.07.2013 încheiat cu "RODOS OVERSEAS LTD", a mijloacelor financiare prin utilizarea mai multor companii nerezidente în scopul de a camufla originea acestor bani, după cum urmează:

La 22.11.2013 suma de 149 691 USD din contul companiei „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS,, LTD deținut în banca din Letonia RIETUMU BANKA către contul nr. LI5808803103424600001 deținut în banca din Liechtenstein VALARTIS BANK AG. Ulterior, la 22.11.2013, din contul bancar nr.LI5808803103424600001, "OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS" LTD transferă 127 000 USD către compania "FERENTA COMMERCE" LLP, înregistrată în Marea Britanie, conturile deschise la VALARTIS BANK AG. În aceeași zi, compania "FERENTA COMMERCE" LLP transferă 124 970 USD către compania din România „NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL, nr.contului RO19RZBR0000060013628842, iar în continuare la 25.11.2013 „NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL transferă suma de 124 797 USD, echivalentul sumei de 1 629 848, 82 MDL, către compania din SUA "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH".

Tot el, fiind beneficiarul mijloacelor financiare obținute din acțiuni de corupție din BC„Banca de Economii"SA, aflate pe contul companiei „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS" LTD, la 26.11.2013 prin intermediul lui Rusu Ion a efectuat transferul mijloacelor financiare în sumă de 160 000 USD din contul deținut în banca din Letonia RIETUMU BANKA către contul nr. LI5808803103424600001 deținut în banca din Liechtenstein VALARTIS BANK AG. Ulterior, la 27.11.2013, din contul bancar nr. LI5808803103424600001, "OVERSEAS PROPERTY

SOLUTIONS" LTD transferă 180 000 USD către compania "FERENTA COMMERCE" LLP, înregistrată în Marea Britanie, conturile deschise la VALARTIS BANK AG. În aceeași zi, compania "FERENTA COMMERCE" LLP transferă 132 970 USD către compania din România "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL, nr. contului RO19RZBR0000060013628842. În continuare, la 28.11.2013 "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL transferă suma de 132 973 USD echivalentul sumei de 1 743 714, 84 MDL, către compania din SUA "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH".

Tot el, fiind beneficiarul mijloacelor financiare aflate pe contul companiei "EAST GLOBAL BUSINESS" SRL, obținute prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii,, SA la 20.03.2014 și 21.03.2014 a dat indicații lui Rusu Ion referitor la efectuarea transferului sumei totale de 250 000 USD către compania SC "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL, nr.contului RO19RZBR0000060013628842. Ulterior, din mijloacele primite în cont, la 21.03.2014, SC "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL transferă mijloace bănești în două tranșe în sumă totală de 249 700 USD echivalentul sumei de 3 344 881,32 lei, către compania din SUA "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH".

Tot el, fiind beneficiarul mijloacelor financiare obținute prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii,, SA, aflate pe contul societății din România SC "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL, conturile deschise în banca românească RAIFFEISEN BANK, la 16.05.2014, la 23.05.2014 și la 06.08.2014 a dat indicații lui Rusu Ion referitor la efectuarea transferului sumelor de 196 932 USD echivalentul sumei de 2 695 309, 82 MDL, 120 000 USD echivalentul sumei de 1 660 068 MDL, și respectiv 128 000 USD echivalentul sumei de 1 774 080 MDL, către compania din SUA "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH".

Companiile prin intermediul cărora a fost efectuată convertirea și transferul mijloacelor financiare provenite urmare a acțiunilor de corupție și anume "OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS" LTD, "FERENTA COMMERCE" LLP, "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL și "EAST GLOBAL BUSINESS" SRL, erau controlate și gestionate de către Filat Vladimir prin intermediul lui Rusu Ion.

Astfel, Filat Vladimir Vasile a convertit și a transferat mijloace financiare despre care cunoștea că provin din infracțiuni de corupție, în sumă totală de **12 847 902 lei MD**, prin intermediul companiilor gestionate *de facto* de către Rusu Ion, pe contul companiei nerezidente "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD în scopul achitării serviciilor de consultanță electorală conform contractului din 01.07.2013, prestate în beneficiul PLDM, comițând astfel infracțiunea de spălare de bani în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută la art.243 alin.(3) lit.b) Cod penal, manifestată prin modalitățile normative de convertire și transfer al bunurilor de către o persoană care știe că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.

Rechizitoriul a fost întocmit de către procurorul în Procuratura Anticorupție Nadejda Busuioc la 14 ianuarie 2019.

Acuzarea de stat în instanța de judecată a fost reprezentată de către procurorii în Procuratura Anticorupție Nadejda Busuioc și Elena Cazacov.

În cadrul dezbaterilor judecătorești acuzatorul de stat a solicitat instanței *a-l recunoaște culpabil pe Filat Vladimir Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal și reieșind din sancțiunea articolului nominalizat, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în temeiul art. 106 alin. (2) lit. g) și alin. (3) Cod penal, a încasa de la Filat Vladimir Vasile și a trece forțat și gratuit în contul statului contravaloarea banilor ce au constituit obiectul spălării banilor în sumă de 12 847 902 lei.*

Acuzarea și-a bazat solicitările pe următoarea stare de fapt constatată în cadrul cercetării judecătorești:

Reieșind din poziția expusă de inculpat referitor la faptul că nu a dat indicații lui Roșca Victor să încheie contractul privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD, nu a cunoscut despre încheierea la 01.07.2013 de către compania nerezidentă "RODOS OVERSEAS LTD" reprezentată de Rusu Ion a unui contract privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD, similar celui încheiat de PLDM pentru suma 2 192 591 USD, precum și transferurilor efectuate în conformitate cu acest contract prin intermediul companiilor "OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS" LTD, "FERENTA COMMERCE" LLP, "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL și "EAST GLOBAL BUSINESS" SRL pentru serviciile prestate de "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD în realitate către PLDM, nu este beneficiarul efectiv al companiilor menționate supra, urmează a fi menționate următoarele:

Faptul că Vladimir Filat este beneficiarul efectiv al companiei nerezidente "RODOS OVERSEAS LTD" precum și a companiilor "OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS" LTD, "FERENTA COMMERCE" LLP, "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL și "EAST GLOBAL BUSINESS" SRL pe conturile cărora Filat Vladimir a primit și deținea mijloace financiare ce nu i se cuvin provenite prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii” SA este constatat cu certitudine printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă și anume Sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 27 iunie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2017.

În acest context, urmează să dau citirii extrase concrete din conținutul Deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.11.2016, în conformitate cu care a fost constatat faptul că, citez:

„...Astfel, instanța de apel reține că pretinderea și primirea, constituie modalități normative de realizare a laturii obiective a traficului de influență în cazul inculpatului Filat Vladimir. Astfel, pretinderea coroborată la prevederile pct. 3.1 ale Hotărârii Plenumului Curții Supreme de Justiție, nr. 11 din 22.12.2014 constă într-o cerere, solicitare insistentă ori într-o pretenție vizând obiectul remunerării ilicite.

La concret acțiunile lui Filat Vladimir sunt cuprinse în aceste două modalități normative: pretinderea și primirea care s-au manifestat prin solicitările mijloacelor financiare prin intermediul companiilor „AWA TRADE CO LTD” SRL, „RODOS OVERSEAS LTD”, „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD”, „ALDGATE TRADING LP”, „SC EAST GLOBAL BUSINESS” SRL, „BUSINESS ESTATE INVESTMENT LTD” SRL, SC „NEXT INVESTMENT” SRL, „OPERARIUS” SRL, pe care le gestionează Filat Vladimir prin intermediul persoanelor interpuse, precum și în numerar, în proporții deosebit de mari în perioada aprilie 2013- decembrie 2014...

...Astfel, în cadrul cercetării judecătorești, prin declarațiile martorilor acuzării au fost demonstrate pe deplin acțiunile de pretindere și primire a obiectelor remunerației ilicite, după cum urmează: Declarațiile lui Ilan Șor au fost fortificate în cadrul ședinței de judecată prin declarațiile celorlalți martori, și Rusu Ion, care în cadrul ședinței de judecată a confirmat că prin intermediul a o serie de companii pe care le-a înființat prin mod intenționat și anume: „AWA TRADE CO LTD” SRL, „RODOS OVERSEAS LTD”, „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD”, „ALDGATE TRADING LP”, „SC EAST GLOBAL BUSINESS” SRL, „BUSINESS ESTATE INVESTMENT LTD” SRL, SC „NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL, „OPERARIUS” SRL, precum și în numerar, de la companiile off-shor înregistrate de către Cojocaru Ion, la solicitarea lui Ilan Șor mijloace financiare care au fost transmise fără ca Rusu Ion să intre în detaliile sau în specificul discuției pe care îl avea Rusu, Ilan Șor nemijlocit cu Filat Vladimir. Motivul transmiterii acestor mijloace financiare de către Ilan Șor, Rusu a declarat că nici nu-l cunoaște și nici nu avea cum să îl cunoască, deoarece, nu a participat la întâlnirile care erau nemijlocit organizate între Filat Vladimir și Ilan Șor. Acesta doar i-a comunicat că Șor este persoana care va asigura sursele financiare pentru afacerile ce le inițiasă împreună, adică Rusu Ion cu Filat Vladimir prin compania „Caravita Co” SRL...”

Prin urmare, acuzarea consideră ca absolut irelevante pe acest segment argumentele aduse de inculpat în susținerea poziției referitor la faptul că nu este beneficiarul efectiv al societăților enumerate și referitor la lipsa cărorva calități oficiale ale acestuia în coraport cu companiile ”RODOS OVERSEAS LTD”, ”OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS” LTD, ”FERENTA COMMERCE” LLP, ”NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL și ”EAST GLOBAL BUSINESS” SRL, atât pretinsele probe anexate de către partea apărării care ar avea sarcina să demonstreze această accepțiune cum ar fi: scrisoarea eliberată de Oficiul Național al Registrului Comerțului din România, de Agenția Servicii Publice a RM, declarația cu privire la venituri și proprietate și actul de constatare nr.126/09 din 28 noiembrie 2019 emis de ANI, care atestă faptul că domnului Vladimir Filat nu a deținut și nu deține careva funcții în cadrul societăților înregistrate în România, precum și nu a figurat și nu figurează în calitate de administrator individual sau asociat la societăților comerciale din Republica Moldova. De menționat că, informația livrată prin intermediul acestor documente este absolut irelevantă în cazul în speță, or conform ordonanței de punere sub învinuire, rechizitoriului și probelor acumulate și cercetate în cadrul ședinței de judecată, inculpatului Vladimir Filat i se incriminează că ar fi efectuat transferuri către compania nerezidentă ”GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD de pe conturile

companiilor "OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS" LTD, "FERENTA COMMERCE" LLP, "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL și "EAST GLOBAL BUSINESS" SRL, care erau controlate de către Filat Vladimir și gestionate de către el prin intermediul persoanei interpuse Rusu Ion, fapte care deja au căpătat autoritatea lucrului judecat printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă și anume Sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 27 iunie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2017. Respectiv, potrivit învinuirii incriminate lui Filat Vladimir rezultă foarte cert că acesta nu avea calitate de administrator sau fondator al companiilor de pe conturile cărora au fost efectuate transferurile. De menționat că, potrivit *Legii din 22-12-2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului*, beneficiar efectiv nu este persoana care deține calitatea oficială de administrator sau fondator, ci persoană fizică ce deține sau controlează în ultimă instanță o persoană fizică sau juridică ori beneficiar al unei societăți de investiții sau administrator al societății de investiții, ori persoană în al cărei nume se desfășoară o activitate sau se realizează o tranzacție și/sau care deține, direct sau indirect, dreptul de proprietate sau controlul asupra a cel puțin 25% din acțiuni sau din dreptul de vot al persoanei juridice ori asupra bunurilor aflate în administrare fiduciară. Aceleași argumente urmează a fi aduse în contextul Deciziei Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 6 iunie 2019 adusă în calitate de probă a apărării, menită în opinia acestuia să demonstreze lipsa calităților oficiale ale inculpatului în coraport cu "RODOS OVERSEAS LTD", potrivit căreia s-ar fi constatat că Vladimir Filat nu este persoană împuternicită pentru a solicita ridicarea rulajelor de pe conturile "RODOS OVERSEAS LTD", or anume solicitarea de a ridica rulajele acestei companii a constituit obiect al examinării în această cauză, litigiu în cadrul căruia este evident faptul că domnul Filat Vladimir a încercat de a oferi o autoritate a lucrului judecat stării de fapt potrivit căreia acesta nu ar fi fost persoana împuternicită să gestioneze compania "RODOS OVERSEAS LTD". În acest context, urmează a fi reiterat faptul că Vladimir Filat nu a deținut o calitate de administrator sau fondator al companiei în cauză, ci a dat indicații lui Rusu Ion pentru a încheia contractul și a efectua transferuri în numele "RODOS OVERSEAS LTD", respectiv a controlat în ultimă instanță anumite tranzacții ale acestei companii și altor companii din numele lui Rusu Ion, ceea ce corespunde noțiunii de beneficiar efectiv, or în conținutul aceleiași Decizii a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 6 iunie 2019 (anexate în calitate de probă a apărării), instanța de apel a statuat foarte clar că nu a pus la îndoială faptele constatate prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 27 iunie 2016, ci doar a accentuat necesitatea respectării prevederilor Legii instituțiilor financiare nr. 550 din 21.07.1995. Faptul că inculpatul Vladimir Filat nu are o calitate oficială în cadrul "RODOS OVERSEAS LTD", nu exclude faptul că potrivit celor incriminate acestuia, dânsul a controlat în ultimă instanță la o anumită etapă activitatea acestei companii. Reiterez faptul că inculpatul a controlat în ultimă instanță în perioada 2013-2014 "RODOS OVERSEAS LTD", precum și companiile "OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS" LTD, "FERENTA COMMERCE" LLP,

"NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL și "EAST GLOBAL BUSINESS" SRL, fapte ce au fost constatate cu certitudine în temeiul Sentinței Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 27 iunie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2017.

În ceea ce privește ordonanța de clasare adoptată de procurorul Mihail Ivanov la 24 martie 2015 în cadrul cauzei penale nr. 2014970506 vizând pretensele tranzacții suspecte realizate de "RODOS OVERSEAS LTD", "Dovastra Capital" și "Brio Media" SRL, încheierea judecătorească din 23 decembrie 2014 privind ridicarea sechestrului, Decizia Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2015 de respingere a recursului pe aceeași cauză penală, cauză în cadrul căreia a fost aplicat și ulterior ridicat sechestrul asupra mijloacelor bănești în sumă de 5 500 000 euro de pe contul "RODOS OVERSEAS LTD" deschis în Banca Socială, precum și ordonanța judecătorească privind încasarea de la debitorul "RODOS OVERSEAS LTD" în beneficiul "Dovastra Capital" a sumei datoriei de 5 500 000 euro din 14 noiembrie 2014, urmează a fi menționat că circumstanțele descrise în conținutul acestor acte vizează tranzacțiile între "RODOS OVERSEAS LTD" și "Dovastra Capital", care nu se referă în nici un mod la tranzacțiile descrise în conținutul ordonanței de punere sub învinuire a inculpatului Vladimir Filat, relațiile economice și financiare ale acestor două companii nu au nimic în comun cu contractul privind analiza opiniei publice moldovenești încheiat de "RODOS OVERSEAS LTD" cu compania nerezidentă "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD pentru suma 2 192 591 USD, precum și transferurile efectuate de pe conturile "OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS" LTD, "FERENTA COMMERCE" LLP, "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL și "EAST GLOBAL BUSINESS" SRL, către compania nerezidentă "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD în contul achitărilor pentru acest contract. Mai mult ca atât, prin ordonanța Procurorului General al Republicii Moldova din 14.04.2021 s-a dispus anularea ordonanței din 24.03.2015, emisă de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Mihail Ivanov, privind scoaterea de sub urmărire penală a reprezentantului persoanei juridice RODOS OVERSEAS LTD, Alin Ciocoiu și a persoanei juridice RODOS OVERSEAS LTD, privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal, cu reluarea procesului penal. În rezultat, cauza nr. 2015970145 la care a fost conexată cauza penală nr. nr. 2014970506 a fost expediată în adresa Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale pentru exercitarea în continuare a urmăririi penale.

Adițional celor invocate supra pe acest segment urmează a fi menționat că, avocatul Munteanu Victor în interesele condamnatului Filat Vladimir a înaintat și o cerere de revizuire întemeiată de drept în baza art. 458 alin. (3) pct. 3 CPP – două hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia. În particular, pe de o parte a fost invocată sentința de condamnare a lui Filat Vladimir și deciziile instanțelor judecătorești ierarhic superioare de menținere a condamnării, iar pe de altă parte ordonanța judecătorească din 14 noiembrie 2014 de încasare a sumei de 5500000 EURO de la debitorul „Rodos Overseas” LP în beneficiul „Dovastra Capital” LP, sumă care după cum susținea revizuentul și avocatul revizuentului se regăsește în sentința de

condamnare a lui Vladimir Filat, fiind reținută drept remunerație ilicită primită de la Ilan Șor. Pe caz, potrivit sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 noiembrie 2020 a fost respinsă cererea avocatului Munteanu Victor în interesele condamnatului de deschidere a procedurii de revizuire a procesului penal privind condamnarea lui Filat Vladimir în baza art. 324 alin. (3) lit. a), b), 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, ca fiind neîntemeiată.

Subsecvent, starea de fapt incriminată inculpatului este incontestabil probată și prin declarațiile martorului Rusu Ion care a fost audiat de către organul de urmărire penală în cadrul prezentei cauze penale la 15 martie 2018, iar încercarea de a compromite aceste declarații de către partea apărării prin intermediul altor declarații veridicitatea cărora nu poate fi demonstrată în nici un mod, este inutilă având în vedere forța probantă a unor declarații obținute în corespundere cu prevederile Codului de procedură penală. În acest context urmează a fi menționat faptul că declarațiile martorului Rusu Ion au fost date citirii în cadrul ședinței de judecată în conformitate cu jurisprudența degajată prin hotărârile CEDO și anume: hotărârea nr.26766/05 din 15 decembrie 2011 în cauza Al-Khawaja și Tahery împotriva Regatului Unit, hotărârea nr.12036/05 din 09 iulie 2013 în cauza Sică împotriva României și hotărârea nr.35842/05 din 03 martie 2013 în cauza Varzaru împotriva României, prin care s-a permis admiterea declarațiilor martorilor care nu se înfățișează în instanța de judecată.

Potrivit acestor declarații Rusu Ion a comunicat că aproximativ în anul 2013, din câte își aduce aminte, a fost telefonat de către Filat Vladimir care i-a comunicat că este necesar să-l contacteze pe Roșca Victor, în legătură cu un contract de prestări servicii pentru PLDM. Prin urmare, a discutat cu Roșca Victor și a stabilit că este necesar să ofere o companie pentru a achita serviciile de care va beneficia PLDM. Astfel, el a ales compania Rodos Overseas LTD, iar rechizitele bancare le-a oferit lui Roșca Victor. Ulterior, nu-și aduce aminte exact prin ce modalitate a recepționat contractul, însă l-a semnat din partea companiei Rodos Overseas LTD, și la o anumită dată a mers la sediul PLDM, unde a predat contractul semnat lui Roșca Victor. În momentul când a predat acel contract, în biroul lui Roșca Victor se mai afla o persoană, probabil era Jeremy Rosner. Ulterior, din câte își amintește, a avut o întâlnire cu reprezentantul companiei GQRR, probabil era o persoană pe nume Darius, la sediul PLDM din mun. Chișinău, str. București nr. 88, unde era prezent și Roșca Victor. La acea discuție, s-au stabilit care vor fi serviciile care urmează să fie prestate de către GQRR pentru PLDM, și care va fi plata pentru serviciile lor. Peste ceva timp, a fost contactat din nou de persoana pe nume Darius, cu care a început a discuta referitor la plata pentru serviciile acordate de către GQRR. Discuțiile le purta adesea prin e-mail, și fiecare invoice îl primea tot prin e-mail. Din considerentul că la acel moment erau mijloace bănești disponibile în conturile din România al companiilor Saggitarius Management SRL (Next Estate Investment SRL) și Avva Records SRL (East Global Investments), a decis ca plățile pentru serviciile GQRR să le efectueze de pe aceste companii, în baza unor contracte încheiate între Rodos Overseas LTD și companiile menționate. Rusu Ion a menționat, că mijloacele bănești transferate de companiile Saggitarius Management SRL (Next Estate Investment SRL) și Avva Records SRL (East Global Investments), proveneau în mărime de 60 la sută din mijloacele bănești primite de la companiile lui Ilan Șor.

Declarații similare au fost depuse de către Rusu Ion și la etapa judecării cauzei penale de învinuire a lui Vladimir Filat în comiterea coruperii pasive și traficului de influență care se conțin în partea descriptivă a Sentinței Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 27 iunie 2016 și Deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2016, potrivit cărora acesta a comunicat că: a realizat proiectul agricol compania „Caravita” din Anenii Noi. Când s-a inițiat acest proiect s-a convenit că el va fi responsabil integral de toată administrarea, inițierea, implementarea și dezvoltarea proiectului, iar Vladimir Filat de finanțarea proiectului. Ulterior, în primăvara anului 2013 a venit cu propunerea că este nevoie de o extindere a suprafețelor de plantații și sunt nevoie de resurse de finanțare. Tot în acea perioadă, Vladimir Filat i-a comunicat că există o posibilitate de a găsi o finanțare pentru proiect. Ca urmare a avut loc o întâlnire între el Rusu Ion, Vladimir Filat și Ilan Șor, la care ultimul s-a oferit să-i asigure împrumuturile necesare investiției în proiectul agricol. Ulterior, a avut o întâlnire personală cu Ilan Șor. La acea întâlnire Ilan Șor i-a confirmat că este dispus să-i acorde resursele financiare pentru proiectul agricol prin împrumuturi, prin semnarea unor contracte de împrumut între companiile pe care dânsul le conducea și le gestiona și între companiile lui Rusu Ion. Tot la această întâlnire Ilan Șor i-a zis care companii ar putea să asigure aceste transferuri și i-a solicitat numele companiilor pe care le deținea Rusu Ion. Rusu Ion a enumerat companiile sale, printre care: „RODOS OVERSEAS LTD”, „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD”, „ALDGATE TRADING LP”, „AWA TRADE CO LTD” SRL, „SC EAST GLOBAL BUSINESS” SRL, „BUSINESS ESTATE INVESTMENT LTD” SRL, „OPERARIUS” SRL, SC „NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL, „Ferenta Commerce LLP”, „Timbaktu Resources LP”, „Marburg Developments LLP”. Activitatea rudelor sale, soția, copiii săi Rusu Vladimir, Rusu Adrian care reprezentau companii ca fiul său - fondator la „Caravita” și un asociat la „SC EAST GLOBAL BUSINESS” SRL, „BUSINESS ESTATE INVESTMENT LTD”, soția sa Rusu Ala și fiica Rusu Adriana - asociați la Awa Inter SRL, precum și persoane cunoscute ca Costea Costică - asociat la „BUSINESS ESTATE INVESTMENT LTD”, SC „NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL, gestionarul companiei Marburg Developments LLP, Alin Dor Ciocoiu gestionar la „RODOS OVERSEAS LTD”, „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD”, „ALDGATE TRADING LP”, Timbaktu Resources LP, Ferenta Commerts LP, Sergiu Ciuntu - administrator SRL, „OPERARIUS” SRL, rolul lor a fost unul formal, gestionar de facto a fost Rusu Ion la aceste companii, însă proprietar al mijloacelor financiare era Vladimir Filat. Activitatea acestor companii era gestionată de către Rusu Ion în beneficiul său și al lui Vladimir Filat. Activitatea economică a fost inițiată de comun acord care ulterior, după realizarea investiției urma să le aducă profit ambilor.

În contextul încercărilor de descalificare a probei testimoniale a lui Rusu Ion de către partea apărării prin prezentarea în calitate de preținse probe ale apărării a procesului-verbal de audiere a învinuitului Rusu Ion Pavel din 15 august 2015 pe cauza penală nr.2015970346, urmează a fi menționat faptul că, însuși apărarea a invocat în nenumărate rânduri inadmisibilitatea declarațiilor lui Rusu Ion depuse în cadrul urmăririi penale pe prezenta cauză și nulității actelor procedurale în care acestea au fost consemnate, prin cererile anexate la materialele cauzei penale din motivele că nu au

fost respectate prevederile art. 371 alin.(1) pct.2) CPP, adică martorul nu a fost audiat potrivit art.109 și 110 CPP și nu a fost efectuată confruntarea cu acesta, respectiv nu a fost respectat principiul contradictorialității și nemijlocirii, cu toate că procesul verbal de audiere a martorului conține mențiuni despre faptul că martorul a fost preîntâmpinat pentru răspundere pentru declarații mincinoase. În pofida acestui fapt, partea apărării invocă în calitate de probă un proces-verbal de audiere a lui Rusu Ion în calitate de învinuit în cadrul unei alte cauze penale, pe o altă speță decât cea cercetată în prezenta ședință de judecată, în cadrul căreia domnul Rusu Ion a fost audiat reiterez în calitate de învinuit, fiind preîntâmpinat pentru răspundere doar pe faptul denunțului intenționat calomnios ci nu pentru declarații mincinoase, or garanțiile procesuale în ceea ce privește veridicitatea unor declarații nu sunt asigurate în deplină măsură în cadrul audierii unui învinuit care are dreptul să-și modifice declarațiile la orice etapă a procesului penal, neavând obligația de spune adevărul și nepurtând răspundere pentru declarații mincinoase, spre deosebire de procedura audierii martorului care asigură veridicitatea declarațiilor prin asigurarea riscurilor unor declarații mincinoase.

În ceea ce privește o altă probă a apărării prin care se încearcă răsturnarea declarațiilor martorului Rusu Ion, și anume copia scrisorii domnului Rusu Ion din 06.04.2016 consider că aceasta nu are nici o valoare probantă potrivit art.93 din Codul de procedură penală, or potrivit art.94 alin.1 pct. 6) din Codul de procedură penală, acest document provine dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată, respectiv nu poate fi admisă ca probă în cadrul unui proces penal. În acest context, urmează a fi respinsă și relevanța raportului de expertiză grafologică asupra scrisorii lui Rusu Ion din 06.04.2016. Reiterăm că circumstanțele expuse în scrisoare nu pot fi supuse examinării și admise ca probe în cadrul prezentului proces penal, or apărarea intenționează prin această metodă să răstoarne declarațiile depuse de către Rusu Ion în cadrul urmăririi penale în prezenta cauză la 15 martie 2018 cu mult timp mai târziu, apariției presupuselor probe propuse de apărare, și să le înlocuiască prin alte declarații precum că consemnate în scrisoarea din 06.04.2016 și respectiv în procesul-verbal de audiere a învinuitului Rusu Ion Pavel din 15 august 2015, reiterez în lipsa unor garanții procesuale suficiente în coraport cu veridicitatea acestora, inclusiv prin prisma nerespectării prevederilor art.90 alin.(10) CPP.

Totodată, avînd în vedere circumstanțele constatate în cadrul cercetării judecătorești urmare a examinării probelor apărării, la 04.07.2023 în Registrul de evidență al sesizărilor cu privire la infracțiuni al Procuraturii Anticorupție a fost înregistrat raportul de autosesizare, privind pretinsele acțiuni ilegale manifestate prin constrângerea de a face declarații, pe faptul că, în cadrul ședinței de judecată, în cauza penală de învinuire a inculpatului Filat Vladimir în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal, la etapa cercetării judecătorești a probelor apărării, partea apărării a solicitat anexarea la materialele cauzei penale și cercetarea unei scrisori a domnului Rusu Ion (martor în această cauză penală) datată cu 06 aprilie 2016, și respectiv a raportului de expertiză grafologică asupra scrisorii lui Rusu Ion din 06 aprilie 2016, în conținutul căreia acesta invocă următoarele, citez: „...Am fost presat psihologic și amenințat de procurori dacă nu fac aceste declarații împotriva domnului

Vlad Filat, se vor intenta noi dosare penale pe numele meu, membrii familiei mele, pe colaboratorii companiei Caravita Co SRL și companiilor afiliate... ”.

La ședința din 22 iunie 2023 a fost audiată în calitate de martor doamna Rusu Ala, soția decedatului Rusu Ion, care a declarat că a primit această scrisoare de la Rusu Ion prin intermediul avocatului său în perioada cât acesta se afla în detenție preventivă în Penitenciarul nr.13. Totodată, martorul Rusu Ala a declarat că, după eliberarea lui Rusu Ion din penitenciar în 2018, acesta s-a deplasat la Penitenciarul nr.9 Pruncul pentru a-i fi eliberate lucrurile personale și buletinul de identitate. Acolo, ar fi fost așteptat de doi colaboratori care l-au escortat cu automobilul la sediul CNA, unde a fost condus la procurorul Adriana Bețișor. În cadrul discuției purtate, procurorul Adriana Bețișor i-a indicat lui Rusu Ion că urmează să fie atent ce declarații va depune în continuare pe motiv că, în caz contrar, acesta urmează a fi urmărit penal pe alte cauze penale. Totodată, Rusu Ala a comunicat că soțul său Rusu Ion i-a comunicat că cele indicate de el în scrisoarea din 06 aprilie 2016 corespund adevărului, iar în viitor el planifică să facă declarații veridice în fața organelor competente și instanței de judecată.

În temeiul ordonanței din 03 august 2023 a fost dispus refuzul în pornirea urmăririi penale pe faptele expuse în actul de sesizare privind pretinsele acțiuni ilegale manifestate prin constrângerea de a face declarații, din motiv că nu există faptului infracțiunii prevăzute de art. 309 Codul penal sau a altor componente de infracțiune, și clasarea procesului penal înregistrat în Registrul de evidență al sesizărilor cu privire la infracțiuni al Procuraturii Anticorupție cu nr. 1-94pr/23 din 04.07.2023, pe motiv că nu există faptul infracțiunii.

În cadrul investigației efectuate au fost constatate următoarele: potrivit proceselor-verbale de audiere a martorului Rusu Ion din 12.11.2015, 12.03.2016 și 25.10.2016, acesta a fost preîntâmpinat contra semnătură despre răspunderea penală pe care o va purta conform art. 311 și/sau art. 312 din Codul penal în cazul refuzului sau eschivării de a face declarații și în cazul în care va face declarații mincinoase, totodată Rusu Ion personal a scris olograf la sfârșitul proceselor-verbale de audiere faptul că declarațiile au fost scrise din cuvintele sale, iar careva obiecții la procesele verbale de audiere nu au fost indicate.

Totodată, în cadrul procesului penal au fost examinate declarațiile depuse în cadrul cauzei penale nr.1-1507/2015 de condamnare a lui Rusu Ion și persoanei juridice SRL „Caravita” și SRL „Bussines Estate Investments”. Potrivit procesului-verbal de audiere a martorului din 10.07.2015, Rusu Ion a fost preîntâmpinat contra semnătură despre răspunderea penală pe care o va purta conform art. 311 și/sau art. 312 din Codul penal în cazul refuzului sau eschivării de a face declarații și în cazul în care va face declarații mincinoase, totodată Rusu Ion personal a scris olograf la sfârșitul proceselor-verbale de audiere faptul că declarațiile au fost scrise din cuvintele sale, iar obiecții la procesele verbale de audiere nu au fost indicate, iar potrivit proceselor-verbale de audiere a lui Rusu Ion în calitate de bănuț la 15.07.2015 și de audiere a acestuia în calitate de învinuit la 16.07.2015, 22.07.2015, 07.08.2015, 14.08.2015, 15.08.2015, 20.08.2015, 06.10.2015, la etapa urmăririi penale, Rusu Ion personal a scris faptul că declarațiile au fost scrise din cuvintele sale, iar obiecții la procesele verbale de audiere nu au fost indicate. În același context, Rusu Ion, fiind audiat în calitate de

inculpat în cadrul instanței de judecată la 21.10.2015, nu a invocat careva obiecții asupra declarațiilor date anterior la etapa urmăririi penale.

Potrivit răspunsului nr. 13-15d/23-527 din 17.07.2023, parvenit de la Secția combatere tortură din cadrul Procuraturii Generale, s-a constatat că în perioada anilor 2015-2021, careva plângeri sau sesizări din partea lui Rusu Ion Pavel d.n. 04.07.1962, privind cazuri de tortură sau de rele tratamente nu au parvenit.

În scopul verificării faptelor invocate în actul de sesizare, a fost examinat Sistemul de Management al Documentelor Electronice „e-Management” al Procuraturii Anticorupție, pentru constatarea dacă în perioada anului 2015-2021, în Procuratura Anticorupție au parvenit careva plângeri din partea domnului Rusu Ion Pavel, împotriva acțiunilor procurorilor, ofițerilor de urmărire penală sau ofițerilor de investigație, s-a constatat că în perioada respectivă nu au fost înregistrate astfel de adresări de la Rusu Ion Pavel.

Fiind examinată copia declarației scrisă manuscris de Rusu Ion datată cu 06.04.2016, adresată Misiunilor Diplomatice, ONG-urilor și presei din Republica Moldova și copia Raportului de expertiză extrajudiciară nr. 34/12/1-R-2372 din 27.06.2022 a declarației scrisă manuscris de Rusu Ion datată cu 06.04.2016, adresată Misiunilor Diplomatice, ONG-urilor și presei din Republica Moldova, se constată că potrivit concluziei Raportului de expertiză extrajudiciară, declarația din numele lui Rusu Ion datată cu 06.04.2016, reprezintă act în original, inscripțiile manuscrise de pe act fiind executate prin intermediul hârtiei indigo de culoare albastră și semnătura aplicată, sunt executate de Rusu Ion.

De menționat că, în cadrul procesului penal au fost examinate și verificate circumstanțele invocate de către martorul Rusu Ala, declarațiile căreia au servit temei pentru înregistrarea actului de sesizare, precum și circumstanțele expuse în conținutul scrisorii din 06 aprilie 2016 care se presupune că ar fi fost scrisă de către Rusu Ion aflându-se în detenție, fiind constatat faptul că, cu excepția acestor declarații nu există careva elemente de fapt și de drept care ar convinge un observator obiectiv în ceea ce privește faptul că Rusu Ion ar fi fost constrâns de a face careva declarații împotriva sa sau a lui Filat Vladimir.

În rezultatul cercetării acestor probe s-a constatat faptul că, circumstanțele expuse referitor la pretinsa constrângere de a face declarații, sunt invocate doar de către martorul Rusu Ala, declarațiile căreia în ceea ce privește faptul că Rusu Ion la 06 noiembrie 2018 după ce a fost eliberat, a fost escortat de la Penitenciarul nr.16 Pruncul la sediul CNA și anume la procurorul Bețișor Adriana, sunt în contradicție cu declarațiile altor martori audiați pe marginea acestor circumstanțe, și anume martorul Postu-Blajinu Diana care a dat declarații contradictorii în ceea ce privește evenimentele din 06 noiembrie 2018 și nu a confirmat în totalitate cele invocate de către Rusu Ala în ceea ce privește escortarea lui Rusu Ion, iar martorul Munteanu Serghei, care se presupune că ar fi fost una din persoanele care l-a escortat pe Rusu Ion la procurorul Bețișor Adriana în sediul Centrului Național Anticorupție, a negat în totalitate asemenea evenimente.

De menționat că, nici potrivit Registrului de evidență al primirii cetățenilor pentru perioada 2018-2019 nu există careva înregistrări privind intrarea lui Rusu Ion la 06 noiembrie 2018 în sediul Centrului Național Anticorupție.

În asemenea circumstanțe, Procuratura Anticorupție a ajuns la concluzia că deși există o declarație a martorului Rusu Ala care indică asupra unei pretinse constrângeri de a face declarații exercitată în privința lui Rusu Ion, se constată că Rusu Ala nu a fost martorul ocular al evenimentelor invocate, declarațiile acesteia nu pot fi interpretate ca provenind din prima sursă, declarații ce sunt în contradicție cu celelalte probe acumulate în cadrul procesului penal, care confirmă faptul că Rusu Ion în perioada 2015-2021, pe parcursul examinării cauzei penale în privința sa, precum și a cauzelor penale de învinuire a lui Filat Vladimir nu a depus careva sesizări sau plângeri referitor la faptul că ar fi fost constrâns a face declarații prin amenințări sau alte metode, ar fi fost torturat sau supus unor tratamente inumane sau degradante în scopul obținerii unor declarații. De menționat, declarațiile depuse în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei în cauza penală de învinuire a lui Filat Vladimir în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.324 și 326 Cod penal, precum și în cadrul urmăririi penale în cauza penală nr.2015970440 pornită în baza art.243 alin.(3) Cod penal din data de 15 martie 2018, au fost obținute conform garanțiilor procedurale corespunzătoare cu respectarea prevederilor art.90, 105 din Codul de procedură penală, martorul Rusu Ion fiind preîntâmpinat pentru răspunderea pe care o poartă pentru declarații mincinoase cu bună-știință potrivit art.312 Cod penal, precum și consemnând olograf veridicitatea celor indicate în procesul-verbal.

În ceea ce privește scrisoarea lui Rusu Ion din 06 aprilie 2016, în conținutul căreia acesta invocă următoarele, citez: „...*Am fost presat psihologic și amenințat de procurori dacă nu fac aceste declarații împotriva domnului Vlad Filat, se vor intenta noi dosare penale pe numele meu, membrii familiei mele, pe colaboratorii companiei Caravita Co SRL și companiilor afiliate...*”, urmează a fi menționat faptul că în situația în care cele invocate în conținutul scrisorii nu au fost făcute publice de către Rusu Ion pe parcursul vieții sale, acesta nu a înaintat careva plângeri sau sesizări referitor la faptul că ar fi fost amenințat sau constrâns de a face declarații în privința sa sau a lui Filat Vladimir, scrisoarea respectivă fiind pentru prima dată prezentată în cadrul ședinței de judecată pe cauza penală de învinuire a lui Filat Vladimir în comiterea spălării banilor, în calitate de probă a apărării abia la 11 mai 2023, cu mult timp mai târziu după decesul lui Rusu Ion, se constată că nu poate fi demonstrat cu certitudine că cele scrise de Rusu Ion corespund adevărului, nu poate fi stabilită cu certitudine perioada exactă când a fost scrisă această scrisoare, precum și existența unor intenții reale ale lui Rusu Ion de denunța sau de a face publică o pretinsă constrângere de a face declarații exercitată în privința sa, or de a renunța la declarațiile date anterior în calitate de martor în ceea ce privește acțiunile lui Filat Vladimir.

În cazul în care Rusu Ion ar fi înștiințat organele competente despre săvârșirea unei pretinse infracțiuni prevăzute de art. 309 Cod penal, acestuia potrivit art. 263 alin. (7) Cod procedură penală, urma să-i fie explicată răspunderea pe care o poartă în caz dacă denunțul sau plângerea este intenționat calomnios/oasă, fapt care urma a fi

consemnat în procesul-verbal sau, după caz, în conținutul denunțului sau al plângerii și confirmat prin semnătura acestuia.

Astfel, în situația în care Rusu Ion nu a depus plângeri în conformitate cu prevederile art. 263 Cod procedură penală, scrisoarea acestuia care se presupune că ar fi fost scrisă la 06 aprilie 2016 nu poate înlocui o înștiințare despre săvârșirea unei infracțiuni înaintată cu asigurarea garanțiilor procedurale, or o declarație depusă în calitate de martor administrată cu respectarea prevederilor art.90 din Codul de procedură penală, fapt ce subminează valoarea juridică a acestei scrisori și o lipsește de potențiale efecte juridice în contextul conținutului acesteia.

Mai mult ca atât, sunt dubioase și circumstanțele în care Rusu Ala, care este sora inculpatului Filat Vladimir, deja după decesul soțului său Rusu Ion, abia în anul 2021 a descoperit această scrisoare, scrisoare pe care se presupune că o păstra din aprilie 2016, găsind de la bun început o variantă scrisă prin intermediul hârtiei indigo pe care a supus-o expertizei, după care găsind și varianta originală a acesteia. În același context, ridică semne de întrebare și situația în care această scrisoare care se presupune că ar fi fost scrisă de către Rusu Ion la 06 aprilie 2016, a fost făcută publică fără acordul acestuia, cu mult timp după decesul lui, pentru a fi utilizată în calitate de probă a apărării în cadrul unui proces de judecată în beneficiul inculpatului Filat Vladimir.

În acest context, solicit instanței de judecată de a nu pune la baza sentinței pretensele probe ale apărării cum ar fi: scrisoarea domnului Rusu Ion (martor în această cauză penală) datată cu 06 aprilie 2016, și respectiv raportul de expertiză grafologică asupra scrisorii lui Rusu Ion din 06 aprilie 2016, în conformitate cu prevederile art.94 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, precum și a aprecia critic informația livrată prin intermediul acestor probe reieșind din argumentele expuse supra.

Faptul că inculpatul i-a dat indicații lui Roșca Victor, secretarul general al partidului, să încheie contractul privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD cu sediul în Washington, SUA, privind oferirea asistenței în campania electorală pentru candidații PLDM la alegerile parlamentare din noiembrie 2014, precum și faptul că Filat Vladimir, prin intermediul lui Rusu Ion care gestiona compania nerezidentă "RODOS OVERSEAS LTD", a încheiat tot la aceeași dată 01.07.2013, un contract similar privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD pentru suma 2 192 591 USD, fiind la curent cu achitățile efectuate către compania americană de pe conturile "OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS" LTD, "FERENTA COMMERCE" LLP, "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL și "EAST GLOBAL BUSINESS" SRL, este confirmat inclusiv prin declarațiile martorului Roșca Victor care în cadrul urmăririi penale a comunicat următoarele: în perioada decembrie 2007- iunie 2017, a deținut calitatea de secretar general al PLDM, aproximativ la începutul anului 2013, cineva din conducerea PLDM, i-a făcut cunoștință cu reprezentanții companiei Greenberg Quinlan Rosner Reserch (în continuare GQRR), iar la 27.03.2013, în prezența reprezentanților GQRR, în incinta sediul PLDM din mun. Chișinău, str. București nr. 88, a semnat primul contract de prestări servicii și anume „analiza opiniei publice din R. Moldova”, însă menționează că nu a fost el responsabil de îndeplinirea și verificarea

serviciilor prestate de către aceștia, precum și de negocierea contractului. Din câte își aduce aminte, invoice-urile pentru serviciile prestate de către GQRR, erau recepționate de el după care, fiind responsabil de organizarea contabilă a PLDM, după primirea acceptului de la președintele partidului Filat Vladimir, efectua transferurile către GQRR. În iunie 2013, din câte își aduce aminte, Filat Vladimir i-a comunicat că de el se va apropia Rusu Ion, care îi va transmite datele unei companii, pe care trebuie să le transmită lui Jeremy Rosner, reprezentantul GQRR. Nu-și aduce aminte ale cărei companii erau acele date, însă după ce le-a recepționat de la Rusu Ion, prin intermediul e-mail-ului, le-a transmis lui Jeremy Rosner. Ulterior, din câte își aduce aminte, din partea lui Jeremy Rosner, tot prin intermediul e-mail-ului, a recepționat draft-urile a două contracte de prestări servicii, unul cu PLDM iar cel de al doilea, acuma înțelege că pentru Rodos Overseas. Contractul din urmă, din câte își aduce aminte, l-a predat lui Rusu Ion pentru semnare, iar ulterior, fiind în biroul său de serviciu împreună cu Jeremy Rosner, Rusu Ion i l-a transmis deja semnat. Roșca Victor a menționat, că el nu a citit clauzele contractului încheiat între GQRR și Rodos Overseas, el doar l-a luat de la Rusu Ion și l-a dat lui Jeremy Rosner. Ulterior, de către el, cu acceptul președintelui partidului Filat Vladimir, a semnat contractul de prestări servicii „analiza opiniei publice moldovenești” cu GQRR din numele PLDM-ului, datat cu 01.07.2013, în sumă totală de 113 514 euro. De către reprezentanții GQRR, i-au fost expediate prin intermediul e-mail-ului, mai multe invoice-uri pentru serviciile prestate de către prima pentru PLDM. Astfel, el a prezentat aceste invoice-uri președintelui partidului Filat Vladimir, care i-a comunicat că îi va spune ulterior ce să facă cu ele. Ulterior, a fost anunțat de către Filat Vladimir, că a acceptat două plăți, pe care la rândul său, le-a efectuat și anume la 24.01.2014 în sumă de 27 152 dolari SUA și 19.05.2014 în sumă de 13 576 dolari SUA. Din câte își aduce aminte, a primit și careva invoice-uri care nu țineau de PLDM, iar el fiind nedumerit, a anunțat despre acest fapt pe Filat Vladimir, care i-a spus să le redirecționez pe e-mail-ul lui Rusu Ion. Tot el a menționat, că aproximativ în noiembrie 2014, prin intermediul e-mail-ului precum și prin scrisoare recomandată, a primit de la compania „Venable” LLP, o somație preventivă, prin care se solicita PLDM și companiei Rodos să fie achitate serviciile prestate în baza contractelor încheiate la 01.07.2013. Prin urmare, scrisoarea a transmis-o în anticamera președintelui Filat Vladimir iar emailul l-a redirecționat către Rusu Ion. Nu cunoaște modalitatea soluționării somației date, însă alte careva somații sau cereri de chemare în judecată nu a recepționat de la GQRR.

Cu toate că în cadrul cercetării judecătorești martorul Roșca Victor a încercat să distorsioneze poziția expusă la etapa urmăririi penale, cu toate că în repetate rânduri la întrebarea acuzatorului de stat dacă susține declarațiile date la etapa urmăririi penale martorul a reiterat că le susține, iar în situația în care la apariția unor divergențe între declarațiile date anterior și în ședința de judecată, fiind date citirii secvențe din audierea acestuia la etapa urmăririi penale, martorul a reconfirmat veridicitatea acestor declarații, motivând divergențele apărute prin faptul că a trecut o perioadă îndelungată de timp de la producerea evenimentelor și nu le ține minte. Subsecvent, reiterez constatările de fapt din conținutul acestor audieri care îl incriminează direct pe Filat Vladimir și combat în totalitate versiunea înaintată de către ultimul sunt următoarele:

inculpatul Vladimir Fiat accepta invoice-urile parvenite de la GQRR și confirma efectuarea plăților; în iunie 2013, Filat Vladimir i-a comunicat lui Roșca Victor că de el se va apropia Rusu Ion, care îi va transmite datele unei companii, pe care trebuie să le transmită lui Jeremy Rosner, reprezentantul GQRR; ulterior din partea lui Jeremy Rosner, tot prin intermediul emailului, a recepționat draft-urile a două contracte de prestări servicii, unul cu PLDM iar cel de al doilea pentru Rodos Overseas, pe care l-a predat lui Rusu Ion pentru semnare; cu acceptul președintelui partidului Filat Vladimir, a semnat contractul de prestări servicii „analiza opiniei publice moldovenești” cu GQRR din numele PLDM-ului, datat cu 01.07.2013, în sumă totală de 113 514 euro; a primit și invoic-uri care nu țineau de PLDM și l-a anunțat despre acest fapt pe Filat Vladimir, care i-a spus să le redirecționeze pe emailul lui Rusu Ion; în noiembrie 2014, prin intermediul emailului și prin scrisoare recomandată, a primit de la compania Venable LLP o somație preventivă, prin care se solicita PLDM și companiei Rodos să fie achitate serviciile prestate în baza contractelor încheiate la 01.07.2013, pe care a transmis-o în anticamera președintelui Filat Vladimir iar emailul l-a redirecționat către Rusu Ion.

Faptul că inculpatul i-a dat indicații lui Roșca Victor, secretarul general al partidului, să încheie contractul privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă ”GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD cu sediul în Washington, SUA, privind oferirea asistenței în campania electorală pentru candidații PLDM la alegerile parlamentare din noiembrie 2014, precum și faptul că Filat Vladimir, intermediul lui Rusu Ion care gestiona compania nerezidentă ”RODOS OVERSEAS LTD”, a încheiat tot la aceeași dată 01.07.2013, un contract similar privind analiza opiniei publice moldovenești cu compania nerezidentă ”GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD pentru suma 2 192 591 USD, precum și prin intermediul contractului încheiat cu ”RODOS OVERSEAS LTD” i-a dat indicații lui Rusu Ion să efectueze achitățile pentru acest contract, se confirmă inclusiv prin declarațiile martorului Jeremy Rosner care a fost audiat de către autoritățile competente ale Statelor Unite ale Americii și a comunicat următoarele: GQRR efectuează mai multe tipuri de servicii pentru clienții care îndeplinesc funcții politice. Unele din aceste servicii includ efectuarea cercetărilor cu privire la opinia publică și focus grupuri, ajutând cu campanii și strategii de vorbire, dar și cu publicitatea. Fiind întrebat dacă cunoaște compania off-shore numită Rodos Overseas LTD (Rodos) localizată în Belize, acesta a comunicat GQRR a fost contractată de către Partidul Politic din Moldova Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM) pentru a oferi asistență în campanie pentru candidații partidului la alegerile planificate pentru noiembrie 2014. Au fost semnate două contracte pentru a recurge la serviciile GQRR, una cu PLDM și una cu Rodos. Deși GQRR urma să presteze serviciile în folosul PLDM, cele două contracte au stipulat ca facturile de la GQRR să fie împărțite în 95% și 5% către Rodos și respectiv PLDM. Este un lucru comun faptul că în mai multe contracte în care GQRR este angajată, plata să provină din diferite surse. Cererea de a executa două contracte, una cu PLDM și cealaltă cu Rodos, a fost făcută de către Victor Roșca (Roșca), secretarul general al PLDM. Aceste două contracte au fost semnate la data sau în jur de 1 iulie 2013 în oficiul PLDM, localizat în Chișinău, Moldova. Roșca a semnat

contractul PLDM din partea PLDM. În discuțiile care au dus la semnarea acestor contracte a fost implicat și Vlad Filat (Filat). Filat este fostul Prim-Ministru al Republicii Moldova și a demisionat în 2013. Și a fost președintele PLDM în timpul când contractul a fost semnat. Pentru contractul cu Rodos, a fost un bărbat josuț de vârstă medie, și l-a semnat. Rosner nu și-a putut aminti numele acelui bărbat, denumit în continuare Personaj, și nu și-a putut aminti alte trăsături caracteristice acelui bărbat. La întrebare ce fel de servicii GQRR a prestat către Rodos și cine a fost beneficiarul serviciilor prestate de către GQRR, acesta a comunicat că serviciile prestate de către GQRR au fost în întregime pentru PLDM, pentru care Rodos urma să achite 95% din suma facturată. Serviciile prestate către PLDM sunt oferite în detaliu în întrebarea numărul unu. Aceste servicii au fost îndeplinite în perioada aprilie 2013 – octombrie 2014. Fiind întrebat dacă Rodos nu a fost beneficiarul serviciilor, ci o altă persoană, o întreprindere sau un partid, de ce a fost întocmit un contract cu Rodos, la care el a declarat că în serviciile prestate de GQRR este un lucru comun ca plățile să provină din diferite surse decât cele ale beneficiarului. La întrebare cine l-a contactat din partea Rodos, el a comunicat că nimeni nu a contactat Rosner sau orice alt reprezentant din cadrul GQRR din partea Rodos. Unica persoană cu care Rosner a contactat, reprezentat sau cel puțin pretinde de a reprezenta Rodos a fost Personajul, la momentul în care contractele au fost semnate. Fiind întrebat cu cine a negociat contractul semnat cu Rodos, el a comunicat că serviciile au fost negociate doar cu Filat și Roșca. Nimeni din partea Rodos nu a participat la negocieri, iar negocierile s-au purtat la oficiul PLDM, localizat în Chișinău, Moldova. La întrebare care au fost metoda și condițiile de plată, Jeremy Rosner a declarat că contractele conțineau scheme de plată. La începutul fiecărei perioade de muncă programată, precum era stipulat în contracte, GQRR urma să factureze PLDM și Rodos. Facturile deseori urmau a fi achitate prin câteva transferuri bancare, iar Rosner ar verifica sumele bancare în raport cu sumele facturate. Totuși Rosner nu știa sursa transferurilor în acel moment, și a aflat această informație când FBI a făcut cercetări. Plata serviciilor prin câteva transferuri bancare este un lucru comun. Transferurile au fost efectuate în dolari SUA, o practică standard pentru GQRR. Fiind întrebat dacă serviciile GQRR au fost achitate integral conform contractelor semnate cu Rodos, el a comunicat că da, deși ei au început să rămână în urmă cu plata în 2014. Într-un final, în octombrie 2014, Rosner l-a anunțat pe Filat că serviciile GQRR ar înceta din cauza neachitării facturilor, și a cerut plata datorată neefectuată. Când cererile Rosner nu au fost îndeplinite, Rosner a apelat la Venable LLP pentru a ajuta la colectare. Paul Kaplun, din partea Venable LLP, a întocmit o scrisoare cerând ca PLDM și Rodos să achite soldurile restante. Balanța, după aceea, a fost achitată complet în scurt timp. La întrebarea dacă au fost careva amânări/probleme cu plățile, acesta a comunicat că da, plățile cu amânări sunt un lucru comun, și precum s-a menționat în întrebarea anterioară, ulterior plățile au fost achitate integral în urma scrisorii trimise de către Venable LLP. Rosner a comunicat doar cu Filat și Roșca în privința plăților, și nu a vorbit cu nimeni de la Rodos. Fiind întrebat dacă cunoaște cine a reprezentat Rodos la negocierile pentru soluționarea situației de conflict care a apărut din cauza încălcării obligațiilor de achitare a serviciilor, el a comunicat că nu cunoaște, unicele persoane cu care Rosner a vorbit au fost Filat și Roșca. Rosner nu are nici o

informație cu privire la reprezentarea Rodos. Jeremy Rosner a verificat transferurile bancare făcute către GQRR din partea PLDM și Rodos, și a descoperit că o parte din transferuri au fost făcute de către NEI și EGB. Unicele două persoane care au fost implicate în contracte pentru munca îndeplinită de către GQRR din partea PLDM a fost Roșca și Filat. La întrebarea dacă Partidul Liberal Democrat din Moldova a beneficiat de serviciile oferite de GQRR sau a fost doar o singură persoană care a beneficiat de aceste servicii, Jeremy Rosner a comunicat că de aceste servicii a beneficiat întreg partidul politic. GQRR a oferit sprijin în campanie pentru întreaga listă a candidaților PLDM și nu doar o singură persoană, și a acordat suport direct unui număr mare de oficiali ai PLDM și membri în decursul consultanței sale.

În susținerea poziției de inadmisibilitate a acestei probe testimoniale, partea apărării a invocat că martorul Jeremy Rosner nu a fost avertizat de răspundere pentru declarații false, precum și respectarea garanțiilor de autoincriminare a acestei persoane, aceste declarații nu au fost valorificate în plan probator, respectiv nu sunt mijloace materiale de probă, or potrivit art.103 CPP declarațiile sunt mijloc de probă independent. Apărarea a invocat prevederile art.371 în coroborare cu prevederile art.389 alin. (3) din Codul de procedură penală, prin prisma faptului că garanțiile interne de asigurare a admisibilității probei cu martori provin din garanțiile unui proces echitabil stabilite de CEDO, iar în cazul în speță la nici o etapă a procedurilor reclamanții și nici avocații săi nu au avut posibilitate să adreseze întrebări martorului.

Anume reieșind din aceste argumente invocate de partea apărării privind inadmisibilitatea probei testimoniale a lui Jeremy Rosner și inadmisibilitatea procesului-verbal de examinare a comisiei rogatorii parvenite de la autoritățile competente ale Statelor Unite ale Americii, în coraport cu invocarea nerespectării prevederilor art.371, 385 din Codul de procedură penală, fiind invocat faptul citez: *”...nu s-a adus dovada privind imposibilitatea absolută de a asigura prezența în instanța de judecată a martorului Jeremy Rosner, nu a fost audiată această persoană în calitate de martor în condiții speciale prevăzute de art.109 și 110 CPP, și nici nu s-a realizat confruntare cu martorul Jeremy Rosner...”*, în scopul evitării compromiterii și descalificării probei testimoniale a lui Jeremy Rosner care a dat declarații care îl incriminează direct pe inculpatul Vladimir Filat și confirmă vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate, precum și excluderii temeiurilor de nulitate a acestei probe invocate de către partea apărării pe motive bazate pe modalitatea administrării de către autoritățile competente ale SUA care diferă de legislația procesual-penală națională, precum și pe motivul lipsei unor garanții procesuale suficiente care ar statua convingerea referitor la veridicitatea și utilitatea acestor probe, în scopul asigurării garanțiilor statuate de CEDO prin acordarea posibilității părții apărării și inculpatului de acordare a întrebărilor acestui martor, acuzarea a solicitat instanței de judecată expedierea unei comisii rogatorii către autoritățile competente ale Statelor Unite ale Americii, potrivit art. 536 alin.(3) și (4), 539 alin.(2) din Codul de procedură penală, în scopul citării lui Jeremy Rosner pentru audieri în cadrul cercetării judecătorești a cauzei penale de învinuire a lui Filat Vladimir.

De menționat că, prin încheierea instanței de judecată din 04 mai 2023 demersul acuzatorului de stat în acest sens a fost respins ca nefondat, fiind invocat faptul că nu

au fost identificate circumstanțe care ar impune necesitatea aplicării prin procedura de comisie rogatorie citarea martorului Jeremy Rosner în condițiile în care declarațiile martorului dobândite în cadrul unei comisii rogatorii pe teritoriul Statelor Unite ale Americii au fost date citirii în cadrul ședinței de judecată, precum și aplicarea procedurii de comisie rogatorie ar duce în mod desăvârșit la o tergiversare a examinării cauzei penale, fapt ce lezează dreptul inculpatului de a beneficia de examinarea cauzei în termeni rezonabili.

Având în vedere anume aceste constatări ale instanței de judecată și refuzul citării acestuia prin comisie rogatorie, declarațiile martorului Jeremy Rosner urmează a fi puse la baza sentinței în forma în care acestea au fost date citirii în ședința de judecată.

De menționat că o altă probă care demonstrează faptul că inculpatul Filat Vladimir a fost gestionarul, prin persoana interpusă Rusu Ion, a companiilor FERENTA COMERCE LLP, RODOS OVERSEAS LTD, OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD reprezintă Sentința Judecătorei Buiucani mun.Chișinău din 27.06.2016 și Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.11.2016 în conformitate cu care instanțele în contextul episodul de trafic de influență, în confirmarea acțiunilor inculpatului, a reținut următoarele probe: (citată din Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.11.2016) „...procesul-verbal de examinare din 11.12.2015 în rezultatul căruia a fost constatat că adresa IP 109.185.79.184 a fost utilizată de către abonatul Filat Ion Vasile, domiciliat în r-ul Hîncești, s.Lăpușna (fratele de sânge al lui Filat Vladimir), începînd cu perioada 24.07.2010, iar din perioada 25.01.2011 a fost utilizat de către Filat Vasile Alexandru (tatăl lui Filat Vladimir), de la care a fost accesat la distanță contul companiei FERENTA COMERCE LLP, RODOS OVERSEAS LTD, OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD, adresa IP 89.28.66.201 a fost atribuită companiei „Caravita Co” cu adresa juridică mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare, 65, of.607 de la această adresă fiind gestionate la distanță conturile companiei nerezidente FERENTA COMERCE LLP, RODOS OVERSEAS LTD, OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD (fila deciziei 191).

Această stare de fapt este probată inclusiv prin Procesul-verbal de ridicare din 08.10.2018, de la Serviciul Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în baza ordonanței de ridicare din 19.09.2018 și încheierii judecătorului de instrucție din aceeași dată prin care a fost ridicată informația cu referire la adresele IP de pe care au fost accesate conturile bancare ale companiei OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD precum și extrasul contului bancar nr. LV16RTMB0000630806606 deschis de către OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD, la AS RIETUMU BANKA, Letonia; precum și procesul-verbal de examinare din 08.10.2018, prin care a fost cercetată informația cu referire la adresele IP de pe care au fost accesate conturile bancare ale companiei OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD precum și extrasul contului bancar nr. LV16RTMB0000630806606 deschis de către OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD, la AS RIETUMU BANKA, Letonia. Respectiv, în situația în care partea apărării pune la îndoială valoarea probantă a procedurii de ridicare a informației privind adresele IP de la Serviciul Prevenire și Combatere a

Spălării Banilor, aceeași informație este consemnată expres în conținutul sentinței și deciziei menționate supra.

În ceea ce privește argumentul adus de inculpat referitor la faptul că pe această cauză penală anterior a fost audiat în calitate de martor urmează a fi menționat faptul că în cadrul cauzei penale nr. 2015970440 Filat Vladimir Vasile nu a fost audiat în calitate de martor, la etapa audierii sale în dosarul denumit generic Frauda bancară, adică după cum a declarat inculpatul la 21 iulie 2015, urmărirea penală în această cauză penală nu era pornită.

Cu referire la cererea de invocare a nulității proceselor-verbale și a inadmisibilității datelor de fapt consemnate în aceste acte procedurale înaintată în cadrul cercetării judecătorești, în conformitate cu care partea apărării a invocat nulitatea unui șir de acte procedurale, urmează a fi menționate următoarele:

Referitor la obiecția: *Prin procesul-verbal din 27.07.2018 au fost supuse examinării documentele prezentate de către autoritățile din România, urmare a comisiei rogatorii solicitată de CNA. În procesul-verbal nu există mențiuni privitor la procedura de confirmare a autenticității copiilor documentelor examinate cu originalul acestora... Organul de urmărire penală nu a asigurat garanții procedurale și tehnice pentru ca partea apărării să verifice autenticitatea informației consemnate pe baza copiilor examinate..., prin urmare potrivit art.94 alin.1) CPP, În procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute: 6) dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată, urmează a fi menționate următoarele:*

Procesul-verbal de examinare a documentelor prezentate de către autoritățile competente ale României urmare a executării cererii de asistență juridică internațională în materie penală a fost întocmit în conformitate cu prevederile art.118, 260 din Codul de procedură penală, or documentele supuse examinării în conținutul acestui proces-verbal, aferente executării comisiei rogatorii sunt anexate la materialele cauzei penale și au fost examinate în forma în care au parvenit de la autoritățile competente ale României, putând fi constatată sursa fiecărui document atașat la dosar potrivit datelor indicate în conținutul răspunsului la comisia rogatorie. Este absolut absurdă invocarea art. 94 alin. (1) pct. 6) CPP ca provenind dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată, or actele atașate la răspunsul autorităților competente ale României au provenit dintr-o sursă bine cunoscută și menționată în conținutul comisiei rogatorii, fiind administrate reiterez de către organele competente ale României. În acest context, urmează a fi reiterate prevederile art.538 CPP *Actul procedural întocmit în țară străină în conformitate cu prevederile legii acelei țări este valabil în fața organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești din Republica Moldova.* În același context, urmează a fi menționat că inexistența unor mențiuni privitor la procedura de confirmare a autenticității copiilor documentelor atașate la comisia rogatorie prezentate de către autoritățile din România cu originalul acestora, nu atrage în nici un mod nulitatea acestei probe și nici nu poate pune la îndoială veridicitatea informației prezentate, în măsura în care aceste acte au provenit dintr-o sursă care este posibil de a fi verificată în instanța de judecată și anume de la autoritățile competente

din România, iar partea apărării nu a fost împiedicată de a verifica veridicitatea informației prezentate în situația în care sursa, reiterez, este bine cunoscută. În situația în care autentificarea copiilor nu reprezintă o condiție obligatorie potrivit legislației din România și nici nu e reglementată în nici un mod în Codul de procedură penală al RM, nu poate fi invocată prin prisma art. 94 Cod de procedură penală.

În ceea ce privește alegațiile, citez: *Procesul-verbal din 26.07.2018 de examinare a documentelor recepționate prin comisie rogatorie internațională din SUA precum și documentelor care provin din SUA indicate în acest proces-verbal, în conținutul căruia în opinia apărării nu este indicat despre participarea traducătorului, ofițerul de urmărire penală asumându-și calitatea de traducător, varianta tradusă nu este însoțită de garanții suficiente privind garantarea corectitudinii traducerii, traducătorul nu este avertizat despre răspunderea prevăzută de art.312 CP, a fost încălcat art.252 alin.(2) CPP în contextul art.94 alin.(1) pct.3) prin încălcarea dreptului la interpret/traducător, actele primite conțin informații ce constituie secret bancar, comercial și profesional al avocaților, autoritățile SUA nu au prezentat informații privitor la supunerea unui control judecătoresc a procedurii de ridicare, nu există o autorizație a judecătorului de instrucție privind ridicarea prin intermediul comisiei rogatorii internaționale de la persoane juridice a documentelor cu conținut ce constituie secret bancar, comercial sau a corespondenței avocaților, nu există nici o confirmare a faptului că copiile documentelor primite corespund originalului, urmează a fi menționat faptul că: potrivit art.538 CPP, Actul procedural întocmit în țară străină în conformitate cu prevederile legii acelei țări este valabil în fața organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești din Republica Moldova. Prin urmare, actele parvenite prin comisie rogatorie de la autoritățile competente ale SUA și administrate în corespundere cu legislația procesual-penală a SUA, sunt valabile în fața organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești din Republica Moldova, neputând fi invocată lipsa controlului judecătoresc sau lipsa autenticității actelor expediate de autoritățile competente ale statului străin, or potrivit tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, la executarea cererilor de asistență juridică în materie penală nu se poate impune obligativitatea aplicării procedurii din Republica Moldova de către un stat străin, care aplică legislația proprie.*

Cu referire la pretinsa încălcare a dreptului la interpret în contextul întocmirii procesului-verbal de examinare a actelor parvenite prin comisie rogatorie urmează a fi menționat că, actele parvenite de la autoritățile competente ale SUA cu referire la executarea cererii de comisie rogatorie formulate în cadrul cauzei penale nr.2015970440 au fost expediate în adresa Procuraturii Anticorupție prin scrisoarea nr.7-9-143/15-2362 din 23.05.2016. Actele respective au fost traduse din limba engleză în limba română de traducătorul autorizat Foltea Inesa și vizate prin semnătură acesteia la data de 07.06.2016 (cu mult timp înainte de întocmirea procesului-verbal de examinare) la finalul traducerii efectuate, prin urmare este evident faptul că prin procesul-verbal de examinare din 26.07.2018 au fost examinate actele parvenite de la autoritățile competente ale SUA în cumul cu traducerea acestor acte în limba română, deja prezentă la materialele cauzei, or această examinare a avut loc după ce s-a efectuat traducerea acestor acte. În coraport cu invocarea lipsei garanțiilor suficiente referitor

la corectitudinea traducerii efectuate de către traducătorul Foltea Inesa urmează a fi menționat faptul că, traducerea efectuată a fost certificată prin semnătura și ștampila traducătorului autorizat Foltea Inesa, or competența acesteia poate fi vizualizată pe site-ul Ministerului Justiției, iar în cazul constatării unei traduceri cu bună-știință false, va interveni răspunderea prevăzută de lege în acest sens, potrivit art.312 din Codul penal.

Reiterez caracterul absurd al alegațiilor referitor la faptul că ofițerul de urmărire penală a examinat documentele parvenite prin comisie rogatorie în limba engleză, reieșind din faptul că materialele parvenite de la autoritățile competente ale SUA prin comisie rogatorie în limba engleză au fost supuse traducerii în prealabil după care varianta obținută a fost supusă examinării de către ofițerul de urmărire penală, fapt ce exclude necesitatea includerii în procesul-verbal de examinare a mențiunii referitor la traducător și avertizarea acestuia despre răspunderea conform art.312 Cod penal. În ceea ce privește autenticitatea traducerii în contextul garanțiilor procedurale prevăzute de art. 312 Cod penal, urmează a fi menționat că potrivit *Legii Nr. 264 din 11-12-2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției*, traducător este persoană fizică specializată în traducerea textelor scrise dintr-o limbă în alta în cadrul profesiei sale. Potrivit art.7 al aceleași Legi, (1) Interpretul și traducătorul are următoarele obligații: a) să efectueze interpretări și/sau traduceri la solicitarea organelor prevăzute la art. 1 alin. (1); b) să facă traduceri veridice, exacte, complete și adecvate conținutului textului tradus. Potrivit art.8 (1) *Interpreții și traducătorii pot fi trași la răspundere penală, civilă și disciplinară în condițiile legii.*

Totodată, potrivit art. 85 din Codul de procedură penală, (1) *Interpret, traducător este persoana care cunoaște limbile necesare pentru interpretarea semnelor celor muți ori surzi sau traducere, precum și terminologia juridică, nu este interesată în cauza penală și acceptă să participe în această calitate. Interpretul, traducătorul este desemnat în această calitate de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată în cazurile prevăzute de prezentul cod. Interpretul, traducătorul poate fi numit din rândul persoanelor propuse de către participanții la procesul penal, fiind obligat să facă interpretarea, traducerea complet, exact și la momentul oportun; 8) să confirme, prin semnătură, caracterul complet și exact al interpretării, traducerii incluse în procesul-verbal al acțiunii procesuale la efectuarea căreia a participat, precum și exactitatea traducerii documentelor care se înmânează persoanelor participante la procesul penal;*

(5) *Neexecutarea de către interpret, traducător a obligațiilor sale atrage răspundere, potrivit legii. Pentru traducere intenționat incorectă, interpretul, traducătorul poartă răspundere în conformitate cu art.312 din Codul penal.*

Respectiv nici Codul de procedură penală, nici Legea cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției, nu reglementează obligativitatea preîntâmpinării traducătorului despre răspunderea prevăzută de art. 312 CP or, acesta este obligat să efectueze traducerea corectă în temeiul prevederilor legislației procesual-penale și Legii care îi reglementează activitatea în calitate de traducător autorizat. Mai mult ca atât, la finalul traducerii,

traducătorul autorizat a certificat autenticitatea traducerii prin semnătura și ștampila proprie, conform prevederilor art.85 alin. (1) pct.8) din Codul de procedură penală.

În ceea ce privește invocarea faptului că învinuitului Filat Vladimir nu i-a fost asigurat dreptul de a lua cunoștință cu materialele dosarului prin interpret urmează a fi menționat faptul că, învinuitul și apărătorii săi la momentul prezentării materialelor cauzei penale și înmânării copiilor de pe ele, nu au solicitat traducerea sau interpretarea cărorva documente, fapt consemnat expres în procesul-verbal de prezentare a materialelor cauzei, fiind formulate cereri după prezentarea materialelor cauzei penale, fără a fi reclamată neclaritatea sau deficiența în înțelegerea cărorva documente, inclusiv în situația în care toate actele prezente în limba engleză sunt însoțite de traducerea acestora în limba română, având în vedere acest fapt potrivit art.251² alin. (3) Nulitatea relativă se invocă: a) în cursul urmăririi penale – în timpul sau imediat după efectuarea actului ori, cel târziu, la terminarea urmăririi penale, când partea ia cunoștință de materialele dosarului; (5) Nulitatea relativă nu se aplică și nu duce la anularea actului în cazul în care persoana interesată nu a invocat-o în termenul prevăzut de lege.

Jurisprudența CEDO la care face trimitere apărarea în calitate de argument în susținerea poziției de lezare a cărorva drepturi, inclusiv dreptul la interpret, nu este în nici un mod raportabilă cazului în speță, or învinuitul nu a invocat neclaritatea cărorva materiale ale cauzei penale, fiindu-i acordat suficient termen pentru a solicita traducerea sau interpretarea anumitor documente din dosar, inclusiv celor care deja sunt însoțite de traducere, prin invocarea neîncrederii în pretensele garanții procesuale care nu ar fi fost respectate. Aceleași argumente pot fi invocate și în ceea ce privește etapa cercetării judecătorești, or inculpatul Filat Vladimir nu a invocat lezarea cărorva drepturi în coraport cu materialele care au fost cercetate în ședința de judecată, or în lista probelor sunt incluse în calitate de mijloace materiale de probă materialele parvenite prin comisie rogatorie de la autoritățile competente ale SUA întocmite în limba engleză.

De menționat că, cauza *Hermi c.Italiei* vizează constatarea de către Curte că reclamantul a primit un aviz prin care i se comunica faptul că poate să ceară prezentarea sa la judecarea apelului său, însă acest act nu i-a fost tradus în vreo limbă pe care să o cunoască, astfel că nu a fost capabil să sesizeze importanța documentului, iar cauza *Luedicke și Belkacem c.Germaniei* vizează obligarea condamnaților să suporte cheltuielile de interpret, fapt ce demonstrează irelevanța situației de drept examinate a spețelor CEDO invocate de apărare în susținerea poziției referitor la lezarea dreptului la un proces echitabil în coraport cu inculpatul Vladimir Filat.

Totodată, urmează a fi menționat faptul că invocarea de către apărare a cauzei **Georgios Papageorgiou c.Greciei** în cadrul căreia Curtea europeană a constatat violarea art.6 din convenție, nu este relevantă prezentei spețe, or materialele prezentei cauzei penale conțin suficiente probe care confirmă sursa și proveniența documentelor anexate în copii, putând fi cu ușurință verificate în ședințele de judecată, inclusiv și de către apărare potrivit principului contradictorialității, iar cauza **Georgios Papageorgiou c.Greciei** se referă la *refuzul de a ordona prezentarea originalelor documentelor folosite ca probe ale acușării. Mai mult decât atât, instanța de fond a dispus distrugerea cecurilor care se prezuma că au fost falsificate, acestea constituind*

*probe cruciale în procesul împotriva reclamantului. Condamnarea reclamantului pentru escrocherie s-a bazat într-o mare măsură pe fotocopiile cecurilor respective, or hotărârea în cauză s-a bazat în principal pe **distrugerea înainte de proces a originalelor care constituie bonuri de plată pretinse a fi frauduloase - copiile certificate ale cărora au servit drept "element important al probelor" împotriva reclamantului.** Copiile actelor invocate de către apărare în prezenta speță de învinuire a lui Filat Vladimir nu reprezintă unica probă care confirmă vinovăția acestuia, documentele anexate în copii confirmă anumite circumstanțe de fapt și de drept imputabile lui Filat Vladimir, iar inculpatul și apărătorii săi au dispus de suficient timp pentru a reclama prezentarea în original a documentelor anexate în copii la prezenta cauză penală sau a verifica existența sau corespunderea acestora cu originalul, drepturi ce nu au fost revendicate, fapt ce exclude invocarea la această etapă a cărorva încălcări pe acest segment.*

În acest context, urmează a fi reiterat principiul egalității armelor care reprezintă o garanție fundamentală a unui proces echitabil și presupune menținerea pe tot parcursul acestuia a unui echilibru între părți, sens în care face trimitere la jurisprudența în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 30 octombrie 1991, pronunțată în Cauza *Borgers împotriva Belgiei*, Hotărârea din 27 octombrie 1993, pronunțată în Cauza *Dombo Beheer B.V. împotriva Olandei*, Hotărârea din 23 octombrie 1996, pronunțată în Cauza *Ankerl împotriva Elveției*, Hotărârea din 18 februarie 1997, pronunțată în Cauza *Niderost-Huber împotriva Elveției*, Hotărârea din 7 iunie 2001, pronunțată în Cauza *Kress împotriva Franței*, Hotărârea din 24 aprilie 2003, pronunțată în Cauza *Yvon împotriva Franței*, Hotărârea din 27 aprilie 2004, pronunțată în Cauza *Gorraiz Lizarraga și alții împotriva Spaniei*, Hotărârea din 6 aprilie 2006, pronunțată în Cauza *Stankiewicz împotriva Poloniei*, Hotărârea din 15 octombrie 2009, pronunțată în Cauza *Georgios Papageorgiou împotriva Greciei* (nr. 2), Hotărârea din 20 aprilie 2010, pronunțată în Cauza *Bălașa împotriva României*, Hotărârea din 12 aprilie 2012, pronunțată în Cauza *Lagardere împotriva Franței*).

În ceea ce privește alegațiile privind *Procesul-verbal de ridicare a informației privind adresele IP și rulajele conturilor bancare deschise de OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD la AS RIETUMU BANKA Letonia de la Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor*, prin invocarea faptului că rulajele sunt prezentate pe suport de hârtie, fără nici o semnătură sau ștampilă, partea apărării nu are posibilitate tehnică să verifice sau să conteste valabilitatea informațiilor adică a adreselor IP și a extraselor din cont, organul de urmărire penală nu a oferit garanții că informația este veridică, adică provin dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica, potrivit art.94 alin.(1) pct.6) CPP, este de menționat faptul că această acțiune de urmărire penală a fost autorizată în modul corespunzător la judecătorul de instrucție, informația ridicată constituind un secret bancar. Nu pot exista careva obiecții sau nu pot fi invocate careva încălcări procedurale la acest capitol, or Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este Centrul național de colectare, analiză și diseminare a datelor financiare, în acest mod purtând răspundere pentru veridicitatea datelor financiare furnizate, în speță fiind cunoscută proveniența și sursa acestor informații, neputând fi invocată imposibilitatea verificării acestora de apărare, or apărarea potrivit principiului

contradictorialității în procesul penal, poate solicita prezentarea acelorași informații de la sursa care îi este bine cunoscută. Acordarea garanției veridicității informațiilor prezentate, poate fi oferită în cazul în speță de către sursa acestor informații, Serviciul de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor. În contextul invocării de către apărare a art.16 alin. (3) din *Legea nr.308 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor*, urmează a fi atenționată partea apărării că această prevedere legală se atribuie situației în care SPCSB prezintă informații în calitate de unitate de informații financiare, potrivit Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor, însă informația ridicată de la această subdiviziune a fost obținută în temeiul prevederilor Codului de procedură penală cu autorizația judecătorului de instrucție prin respectarea garanțiilor procedurale de asigurare a secretului bancar, respectiv poate fi admisă în calitate de probă în cadrul prezentei cauze penale în conformitate cu prevederile art.93 alin.(1) pct.4), 5) CPP.

Aceleași argumente urmează a fi admise în contextul invocării nulității procesului-verbal din 13.12.2018 de examinare a scrisorii nr.13/14-1446 din 05.04.2016 emisă de Serviciul de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

Mai mult ca atât, având în vedere faptul că partea apărării în repetate rânduri a invocat nulitatea tuturor proceselor-verbale de examinare pe motiv că acestea nu puteau fi întocmite în corespundere cu art.118 CPP, or conform acestui procedeu probatoriu nu puteau fi cercetate documentele și înscrisurile, reiterez prevederile alin.1) al articolului menționat, *În scopul descoperirii și ridicării urmelor infracțiunii, a mijloacelor materiale de probă pentru a stabili circumstanțele infracțiunii ori alte circumstanțe care au importanță pentru cauză, organul de urmărire penală efectuează cercetarea la fața locului a terenurilor, încăperilor, obiectelor, documentelor, sistemelor informatice sau suporturilor de stocare a datelor informatice, animalelor, cadavrelor umane sau de animale.*

Cu referire la obiecțiile părții apărării ce țin de *Procesul-verbal de ridicare a documentelor din sediul PLDM perfectat la 22.03.2017, procesul-verbal din 18.07.2018 de examinare a documentelor ridicate de la PLDM, precum și procesul-verbal de ridicare a documentelor din sediul PLDM perfectat la 01.12.2016 și procesul-verbal din 18.07.2018 de examinare a documentelor ridicate de la PLDM, fiind invocat faptul că acest documente conțin informații și date ce constituie secret bancar sau comercial, iar la materialele dosarului nu există autorizația judecătorului de instrucție privind ridicarea documentelor de la sediul PLDM*, urmează a fi menționat faptul că, invocarea ilegalității procedurii de ridicare din motiv că documentele supuse ridicării constituie secret bancar și comercial, fiind necesară autorizația judecătorului de instrucție pentru ridicarea acestora, este absurdă și nefondată, or secretul comercial și bancar urmează fi invocat de către deținătorul documentului la ridicarea acestuia, reieșind în calitatea participantului la această acțiune de urmărire penală.

Mai mult ca atât, informația păstrată la sediul PLDM nu poate fi calificată prin prisma noțiunii de secret bancar, care este reglementată prin *Legea nr. 202 din 06-10-2017 privind activitatea băncilor, potrivit art.96 alin.1) Banca este obligată să păstreze confidențialitatea asupra tuturor faptelor, datelor și informațiilor referitoare*

la activitatea sa, precum și asupra oricăror fapte, date sau informații, aflate la dispoziția sa, referitoare la persoana, bunurile, activitatea, afacerea, relațiile personale sau de afaceri ale clienților băncii ori informațiile referitoare la conturile clienților (solduri, rulaje, operațiuni derulate), tranzacțiile încheiate de clienți, precum și a altor informații despre clienți care i-au devenit cunoscute, precum și art.97 al aceleiași Legi, (1) Obligația de păstrare a secretului bancar nu poate fi opusă unei autorități competente în exercitarea atribuțiilor sale de supraveghere pe bază individuală și/sau consolidată. (2) Furnizarea informației care constituie secret bancar, inclusiv către autoritățile publice abilitate prin legi speciale să solicite informații de la persoanele fizice și juridice, se efectuează în strictă conformitate cu prezentul articol. (3) Informația care constituie secret bancar urmează a fi furnizată de bancă, în măsura în care furnizarea acestei informații este justificată de scopul pentru care este solicitată.

În această ordine de idei documentele ce conțin informație care constituie secret bancar urmează a fi furnizate de către bancă, nicidecum de către un partid politic, societate comercială, altă instituție sau organizație care nu are calitatea de bancă.

Urmărind același scop de clarificare a noțiunilor, urmează să fac o introducere în legislația ce reglementează și noțiunea de secret comercial, care a fost reglementată anterior în Legea cu privire la secretul comercial, după abrogarea căreia a fost introdusă în Codul civil, art.2047 alin.(3) *...se consideră secrete comerciale informațiile care îndeplinesc cumulativ următoarele cerințe: a) sînt secrete în sensul că nu sînt, ca întreg sau astfel cum se prezintă sau se articulează elementele acestora, cunoscute la nivel general sau ușor accesibile persoanelor din cercurile care se ocupă, în mod normal, de tipul de informații în cauză; b) au valoare comercială prin faptul că sînt secrete; c) au făcut obiectul unor măsuri rezonabile, în circumstanțele date, luate de către persoana care deține în mod legal controlul asupra informațiilor respective, pentru a fi păstrate secrete.*

Reieșind din cele expuse se constată că informațiile referitor la transferurile efectuate în baza contractelor încheiate de partidul politic PLDM cu compania de consultanță americană Greenberg, în scopuri de pregătire pentru campania electorală, nu întrunesc condițiile prevăzute în norma citată supra pentru a putea fi calificate prin prisma unui secret comercial.

Aceleași argumente urmează a fi reiterate în contextul invocării lipsei autorizației judecătorului de instrucție în ceea ce privește ridicarea documentelor și informațiilor atașate la comisia rogatorie parvenită de la autoritățile competente ale SUA.

Referitor la alegațiile privind *Procesul-verbal din 10.10.2018 prin care a fost examinată sentința din 27.06.2016 emisă de Judecătoria Buiucani, în lista mijloacelor materiale de probă este indicat extrasul din sentință, nu a fost respectată procedura de administrare, Codul de procedură penală prevede documentul nu extrasul din document*, urmează a fi menționat faptul că extrasul din sentința din 27.06.2016 a fost anexată la materialele cauzei penale în scopul relevării episoadelor și constatărilor din această sentință făcute de instanța de judecată care se referă la infracțiunea predicat în coraport cu infracțiunea de spălare de bani incriminată lui Filat Vladimir. Inculpatul Filat Vladimir și apărătorii săi dispun de varianta originală a sentinței din 27.06.2016

pentru a putea verifica că constatările relevate potrivit extrasului anexat la dosar corespund sentinței în original. Având în vedere faptul că, apărarea în nenumărate rânduri a accentuat că această sentință a fost casată prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 11.11.2016, acuzarea a prezentat în cadrul cercetării judecătorești și această decizie integral, în conținutul căreia poate fi relevat faptul că constatările pe marginea episoadelor relevate din sentința din 27.06.2016 expuse în rechizitoriu și cercetate în cadrul ședinței de judecată, nu au suferit careva modificări fiind menținute și de către instanța ierarhic superioară Curtea de Apel Chișinău, decizie menținută de Curtea Supremă de Justiție. În acest context, consider absolut irelevantă invocarea nulității acestei probe în situația în care hotărârile judecătorești definitive și irevocabile, pe lângă faptul că sunt publice, reprezintă autoritatea lucrului judecat, fiind potrivit art.98 alin.(1) Cod de procedură penală, fapte unanim recunoscute.

În pofida faptului că acuzarea statuează o certă convingere referitor la inexistența cărorva încălcări de procedură care ar determina nulitatea căruiva act procedural întocmit în această cauză penală, urmează a fi reiterat că potrivit jurisprudenței CEDO, **Articolul 6** se bucură de autonomie semnificativă în configurația dreptului intern al Statelor Contractante, inclusiv în cadrul prevederilor sale de bază, precum și în cele procedurale (Khan c. Regatului Unit, §§34-40). În acest context, un eventual defect de procedură în cadrul dreptului național nu va atrage după sine o încălcare a articolului 6. În același timp, unele elemente ale articolului 6 sunt mai puțin autonome în dreptul intern decât altele. De exemplu, relevanța sporită a dreptului intern a fost întotdeauna evidențiată în contextul testării aplicabilității (Roche c. Regatului Unit [CG], §§116-126) și, în unele cazuri, de asemenea, în timpul examinării temeiniciei articolului 6, în scopul de a diminua diferențele inerente ale sistemelor de dovezi ce implică învinovățirea și anchetarea, cum ar fi atunci când Curtea a aprobat o marjă de discreție judiciară pronunțată în sistemele juridice ale țărilor prin alegerea martorilor care urmează să participe în cadrul procesului (Vidal c. Belgiei, §§32-35). Articolul 6 se referă în esență la faptul dacă unui reclamant i-au fost acordate oportunități extinse de a-și prezenta cazul său și de a contesta probele pe care el le-a considerat false, și nu se referă la faptul dacă instanțele naționale au pronunțat o decizie corectă sau greșită (Karalevičius c. Lituaniei, dec.). În conformitate cu principiul subsidiarității, articolul 6 nu permite Curții să acționeze în calitate de tribunal de primă instanță a camerei a patra – și anume să restabilească faptele cauzei sau să reexamineze presupusele încălcări ale legislației naționale (Bernard c. Franței, §§37-41), precum și să se pronunțe cu privire la admisibilitatea probelor (Schenk c. Elveției, §§45-49). Statele rămân libere să aplice legea penală asupra oricărui act (în măsura în care nu încalcă alte drepturi protejate în temeiul Convenției), precum și să definească elementele constitutive ale infracțiunii înfăptuite. În consecință, nu este rolul Curții să fixeze conținutul dreptului penal intern, inclusiv să stabilească existența oricărui mijloc de apărare special disponibil acuzatului (G. c. Regatului Unit, dec., §§28-30).

Reieșind din cele expuse, invocarea de către apărare a nulității actelor procedurale specificate supra și constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil prevăzut de art.6 CEDO, sunt neîntemiate, nefondate, lipsite de orice temei de fapt și de drept.

Cu referire la cererea înaintată de partea apărării privind invocarea nulității ordonanțelor organului de urmărire penală și inadmisibilității acestora în calitate de probe și mijloace de probă urmează a fi accentuat faptul că în lista probelor acuzării la rubrica **Actele procedurale prin care au fost administrate mijloacele materiale de probă**, au fost enumerate ordonanțele de recunoaștere în calitate de mijloc material de probă și anexare la cauza penală din 27.07.2018, 19.12.2018, 18.07.2018, 18.07.2018, 10.10.2018, 13.12.2018: or potrivit art. 6 alin. 1) CPP, *act procedural este documentul prin care se consemnează orice acțiune procesuală prevăzută de prezentul cod, și anume: ordonanță, proces-verbal, rechizitoriu, încheiere, sentință, decizie, hotărâre etc.* Respectiv, solicitarea apărării de a constata și declara inadmisibilitatea tuturor ordonanțelor de recunoaștere ca mijloc de probă este absolut neîntemeiată, or aceste ordonanțe au fost indicate în lista probelor doar pentru a sublinia mijloacele materiale de probă care au fost administrate și cercetate în cadrul urmăririi penale și atașate la cauza penală, or în aceeași listă a probelor sunt indicate și procesele-verbale de ridicare, procesele-verbale de examinare, în conformitate cu care aceste probe au fost administrate în cadrul urmăririi penale, fapt ce corespunde prevederilor art.93 alin.(2) pct.4) CPP, precum și mijloacele materiale de probă propriu-zise sub forma documentelor administrate și parvenite de la diverse instituții și autorități competente, fapt ce corespunde prevederilor art.93 alin.(2) pct.5) CPP.

În contextul alegațiilor expuse în numărate rînduri referitor la neclaritatea învinuirii înaintate lui Vladimir Filat în contextul semnelor constitutive ale componenței de infracțiune de spălare de bani incriminate acestuia, urmează a fi menționate următoarele:

Acuzarea admite observația făcută de partea apărării referitor la lipsa participăției penale în speța incriminată inculpatului Vladimir Filat, însă precizează faptul că calitatea de organizator și autor a fost invocată în conținutul ordonanței de punere sub învinuire nu în calitate de participant reglementat de art.42 din Codul penal, ci în scopul elucidării modalității în care a fost comisă infracțiunea. Prin urmare acuzarea precizează că în cazul în speță nu există participăție penală, fapta incriminată fiind comisă doar de Vladimir Filat având rolul de autor al spălării banilor.

Astfel, acțiunile lui Filat Vladimir de săvârșire a faptei de spălare de bani au constat în aceea că acesta, fiind beneficiarul mijloacelor financiare aflate pe conturile companiilor nerezidente „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS,, LTD, ”NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL și ”EAST GLOBAL BUSINESS” SRL, personal a dat indicații lui Rusu Ion, care nu cunoștea despre proveniența ilegală a mijloacelor financiare și gestiona conturile întreprinderilor nominalizate exclusiv la indicațiile și în beneficiul lui Filat Vladimir, să efectueze transferul acestora pe contul ”GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD, or Rusu Ion la acel moment nu cunoștea despre proveniența ilicită a mijloacelor financiare aflate pe conturile menționate supra, realizând doar indicațiile date de Filat Vladimir, care în acest mod a realizat latura obiectivă a infracțiunii de spălare de bani ce a constat în convertirea și transferul bunurilor de către o persoană care știe că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinui și deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.

Reiterez faptul că, Legea nr.308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțarea terorismului reglementează noțiunea de beneficiar efectiv – persoană fizică ce deține sau controlează în ultimă instanță o persoană fizică sau juridică ori beneficiar al unei societăți de investiții sau administrator al societății de investiții, ori persoană în al cărei nume se desfășoară o activitate sau se realizează o tranzacție și/sau care deține, direct sau indirect, dreptul de proprietate sau controlul asupra a cel puțin 25% din acțiuni sau din dreptul de vot al persoanei juridice ori asupra bunurilor aflate în administrare fiduciară.

Potrivit legislației internaționale în domeniul spălării banilor și literaturii de specialitate pe acest segment, evidențiem faptul că, prin BENEFICIAR REAL se înțelege orice persoană fizică ce deține sau controlează în cele din urmă clientul și/sau persoana fizică în numele ori în interesul căruia/căreia se realizează, direct sau indirect, o tranzacție ori o operațiune, Astfel, noțiunea de „beneficiar real” va include cel puțin: a) în cazul societăților comerciale: persoana sau persoanele fizice care exercită în alt mod controlul asupra organelor de administrare sau de conducere ale unei persoane juridice.

Potrivit Ghidului pentru Combaterea Spălării Banilor destinat judecătorilor și procurorilor, autor Camelia Bogdan elaborat în cadrul proiectului „Îmbunătățirea capacității judecătorilor și procurorilor români de a lupta împotriva corupției și a criminalității economice și financiare”, Scopul schimbării sau transferului de bunuri, produs al infracțiunii principale, trebuie să fie ascunderea sau disimularea originii ilicite.

Acest scop trebuie să poată fi dedus din circumstanțele de fapt obiective, atât ale producerii bunului, cât și ale schimbării sau transferului efectiv al acestuia (art. 6 pct. 2 lit. f din Convenția Națiunilor Unite). Activitatea făptuitorului se poate exercita direct sau prin persoane interpose.

În acest context, acuzarea precizează faptul că inculpatul Vladimir Filat a comis infracțiunea de spălare de bani prin persoana interpusă Rusu Ion care nu a cunoscut despre proveniența ilicită a mijloacelor financiare aflate în conturile „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS,, LTD, ”NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL și ”EAST GLOBAL BUSINESS” SRL, care nu a avut nici o intenție de a încheia un contract de consultanță din numele companiei RODOS OVERSEAS LTD înregistrată în Belize, cu compania ”GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD din SUA, companie care presta servicii de consultanță exclusiv pentru clienții care îndeplinesc funcții politice, ajutând cu campanii, strategii de vorbire și publicitate, precum și nu a avut careva intenții de a efectua careva achitări către compania americană pentru aceste servicii de consultanță politică, fapt confirmat inclusiv prin declarațiile martorului Jeremy Rosner care a explicat foarte clar ce servicii au fost prestate în temeiul celor două contracte încheiate la 01.07.2013 și declarațiile martorului Rusu Ion. Astfel, intenția directă de a comite faptele incriminate îi aparține în totalitate inculpatului Vladimir Filat, care a negociat prestarea unor asemenea servicii pentru partidul politic al cărui președinte activa la acel moment cu Jeremy Rosner, fapt confirmat prin declarațiile acestuia, ale martorului Roșca Victor și Rusu Ion, și a achitat aceste servicii

din contul veniturilor ilicite aflate pe conturile companiilor gestionate prin intermediul persoanei interpușe Rusu Ion, fapt confirmat prin declarațiile ultimului.

În contextul modalităților normative a laturii obiective ale componenței de infracțiune de spălare de bani incriminate lui Vladimir Filat urmează a fi menționat că acestuia i-a fost incriminată modalitatea normativă de la lit.a) alin.(1) art.243 CP RM, ce presupune convertirea și transferul bunurilor (îndeplinind rolul de element material) săvârșite de către o persoană care știe că acestea constituie venituri ilicite, în cazul în speță spălarea banilor fiind orientată spre atingerea următoarelor scopuri: tănuirea și deghizarea originii ilicite a bunurilor și sustragerea de la consecințele juridice ale acestor acțiuni. Prin urmare precizăm că, acțiunile incriminate lui Vladimir Filat ca elemente ale laturii obiective sunt convertirea și transferul, iar scopul acestor acțiuni ca elemente ale laturii subiective sunt tănuirea și deghizarea originii ilicite a bunurilor și sustragerea de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.

Motivele și argumentele în susținerea poziției acuzatorului de stat referitor la faptul că sentința de achitare a lui Filat Vladimir este neîntemeiată:

De menționat că atât în partea dispozitivă a sentinței de achitare f.sentinței nr. 128, cât și în cea descriptivă f.sentinței nr. 127, nr.128 instanța a statuat achitarea inculpatului din lipsa elementelor infracțiunii prevăzute, citez „...este necesară și oportună doar achitarea lui Vladimir Filat, deoarece în acțiunile ultimului lipsește latura obiectivă și cea subiectivă a infracțiunii incriminate..., ...Completul de judecată remarcă că, absența laturii obiective și subiective al componenței de infracțiune conduce la lipsa temeiului de atragere la răspundere în baza art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal RM..., ... instanța ajunge la concluzia că faptele incriminate lui Vladimir Filat, prin rechizitoriu nu și-au găsit confirmare, iar achitarea inculpatului pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii este o hotărâre legală și întemeiată..., ...Se achită Vladimir Filat Vasile, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 aii. (3) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiune...”.

În pofida acestuia fapt, constatările instanței de judecată capătă un caracter vădit incoerent și contradictoriu, or la **Compartimentul „Aprecieră completului de judecată”**, f. sentinței nr.95, instanța de judecată invocă, citez: „...Instanța de judecată atestă încălcări grave raportate la **principiul legalității incriminării** în cauza penală dată, iar partea acuzării, a sesizat instanța de judecată contrar normativului procesual-penal în vigoare, având la bază lipsa unei careva fapte infracționale, fundamentându-și poziția prin intermediul unor concluzii eronate, probe neconcludente, nepertinente, neutile, neveridice, probe care demonstrează că inculpatul Vladimir Filat nu a comis vreo faptă, care să se încadrează în vreun careva mod, în fapt și în drept, în limitele conținutului normativ al infracțiunii incriminate.

Pe cale de consecință instanța de judecată constată cu certitudine, că nu există niciun temei juridic al răspunderii penale a persoanei inculpate Vladimir Filat pentru infracțiunea prevăzută la art. 243 alin.(3) lit.b) Cod penal al Republicii Moldova... ”.

Prin urmare instanța de judecată, în partea descriptivă statuează asupra inexistenței unei fapte infracționale în general la expedierea cauzei penale în instanța de judecată, temei juridic prevăzut de art.275 pct.1) Cod de procedură penală, după care în concluzie îl achită pe Filat Vladimir din motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii, temei juridic prevăzut de art.275 pct.3) Cod de procedură penală, ceea ce semnifică existența unei fapte infracționale însă absența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii – latura obiectivă și latura subiectivă, după cum apreciază instanța de judecată. Situația accentuată denotă doar faptul că instanța de judecată cel mai probabil, nici nu a citit paragrafele preluate din cererile apărătorilor referitor la pretinsa încălcare de către partea acuzării a principiului legalității incriminării, argumente specifice doar apărătorilor, și neîntâlnite în generale în practica judiciară în hotărârile judecătorești, și le-a inserat în conținutul sentinței, fără a le da apreciere prin prisma temeiului juridic aplicat la achitarea inculpatului.

La compartimentul sentinței denumit "**Latura obiectivă**", instanța de judecată la f. sentinței 99 face următoarele constatări, citez: *„În prezența oricărui alt scop fapta nu poate fi calificată în baza alin.(1) art.243 CP RM. Presupunând lipsa scopului introducerii în circuitul legal a bunurilor care constituie venituri ilicite, dobândirea sau comercializarea, fără o promisiune prealabilă, a bunurilor, despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, atrage răspunderea în baza art. 199 CP RM.*

*În același context, consemnăm că **beneficierea de veniturile obținute din activități infracționale, introduse în circuitul legal, constituie scopul final al infracțiunilor specificate la art.243 Cod penal RM.***

În speța dată acuzarea nu a identificat, dacă banii în sumă de 12 847 902 MDL, supuși așa zisei "spălări" în conturile „GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH”LTD s-au întors în posesia lui Vladimir Filat.

f.sentinței 108 „...Prioritar, lipsa componentei spălării de bani în speța dată, se atestă prin faptul, că în cazul spălării banilor, veniturile provenite din activitatea infracțională mai întâi ies din posesia persoanei care a inițiat procesul respectiv, pentru ca, ulterior, să se întoarcă la această persoană într-o formă „spălată”, fapt ce nu s-a constatat în învinuirea formulată inculpatului Vlad Filat.

Astfel, suma totală de 12 847 902 lei MD transferată în contul „GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH”LTD în baza contractului din 01.07.2013 privind prestarea serviciilor de consultanță electorală prestate în beneficiul PLDM nu s-a reîntors prin circuitul civil sub o oarecare formă în beneficiul inculpatului Filat Vladimir, ca să fie calificată ca spălare de bani.

În legătură cu această constatare urmează a fi menționat faptul că, nici în Codul penal al Republicii Moldova, nici în Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului adoptată la Varșovia la 16 mai 2005, nici în literatura de specialitate nu se regăsește o reglementare referitor la faptul că scopul final al infracțiunii de spălare de bani este beneficierea de veniturile obținute din activități ilegale prin intrarea în posesia acestora, și ca consecință acuzarea urma să identifice ca banii în sumă de 12 847 902 MDL urmau să se întoarcă în posesia lui Vladimir Filat, or achitarea unor servicii pentru partidul politic pe care-l conducea inculpatul deasemenea reprezintă o beneficiere.

Reglementările conținute în pct. 4 al anexei la Hotărârea CNPF cu privire la Recomandările privind aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pe piața financiară nebankară, nr.63/5 din 25.12.2007, conform cărora principalele elemente ale procesului de spălare a banilor sunt: a) *plasarea - mișcarea inițială a mijloacelor bănești sau a altor venituri provenite din activitatea infracțională cu scopul schimbării formei inițiale sau a locului acestora pentru a le face inaccesibile organelor de drept*; b) *investirea - separarea de la sursa de proveniență a veniturilor obținute din activitatea infracțională prin intermediul diferitelor tranzacții financiare*; c) *integrarea - utilizarea unei tranzacții legitime pentru a ascunde veniturile ilicite, făcând posibilă întoarcerea la infractor a fondurilor spălate*, nu reprezintă o normă penală care reglementează elementele unei componente de infracțiune prevăzute de art.243 Cod penal, mai mult ca atât sintagma „*făcând posibilă întoarcerea la infractor a fondurilor spălate*”, nu reprezintă o obligație de rezultat pentru existența procesului de spălare de bani, or fiecare acțiune din cele enumerate supra, ca etape a procesului spălării banilor, există independent și nefiind impusă existența cumulativă a celor trei pentru consumarea acestui circuit ilicit.

În acest context, urmează a fi subliniat că, la aceeași filă a sentinței nr. 108 cu câteva aliniate mai sus, însăși instanța de judecată făcând analiza juridică a componente de infracțiune prevăzute la alin.(1) al art.243 Cod penal, constată că, citez: „*...este o infracțiune formală și se consideră consumată la momentul realizării acțiunii prejudiciabile în oricare din cele patru modalități normative ale sale...*”, constatare ce exclude *de iure* și *de facto* accețiunea expusă referitor la faptul că veniturile din activitățile infracționale urmau să se întoarcă în posesia făptuitorului Filat Vladimir, precum și necesitatea probării acestei stări de fapt în calitate de scop sau rezultat. Reiterăm în acest context, că modalitatea normativă incriminată inculpatului Filat Vladimir sub forma *convertirii și transferului bunurilor de către o persoană care știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinui sau de a deghiza originea ilicită a bunurilor*, nu include nici o condiție de rezultat cum ar fi intrarea bunurilor ilicite în posesia făptuitorului, și nici nu include aceeași acțiune sub forma unui scop al acțiunilor ilicite. De fapt, instanța de judecată a fost destul de incoerentă la acest capitol, invocând această accețiune în calitate de scop ca element al laturii subiective, citez: „*...beneficierea de veniturile obținute din activități infracționale, introduse în circuitul legal, constituie scopul final al infracțiunilor specificate la art.243 Cod penal RM*, după care a statuat că acuzarea urma să probeze această stare de fapt în calitate de rezultat, adică în calitate de element al laturii obiective a unei componente de infracțiune materiale, citez: „*...lipsa componente de spălării de bani în speța dată, se atestă prin faptul, că în cazul spălării banilor, veniturile provenite din activitatea infracțională mai întâi ies din posesia persoanei care a inițiat procesul respectiv, pentru ca, ulterior, să se întoarcă la această persoană într-o formă „spălată”, fapt ce nu s-a constatat în învinuirea formulată inculpatului Vlad Filat...*”.

Urmează a fi trecute în revistă și prevederile Convenției Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului adoptată la Varșovia la 16 mai 2005, la art. 6, *Infracțiuni de*

spălare a banilor, 1. Fiecare parte adoptă măsurile legislative și măsurile care se dovedesc necesare pentru a conferi caracterul de infracțiune, conform dreptului său intern, următoarelor fapte, atunci când sunt comise cu intenție: a) transformarea sau transferul bunurilor de către o persoană care cunoaște că aceste bunuri constituie produse, în scopul de a disimula sau a ascunde originea ilicită a acestor bunuri ori de a ajuta orice persoană care este implicată în comiterea infracțiunii principale să se sustragă de la consecințele juridice ale faptelor sale;

2. În scopul punerii în practică sau aplicării alin. 1 al prezentului articol: c) **cunoașterea, intenția sau motivația necesară ca element al uneia dintre infracțiunile prevăzute în acest alineat se poate deduce din circumstanțele obiective ale faptei.**

3. Fiecare parte poate să adopte măsurile pe care le consideră necesare pentru a conferi, în baza dreptului său intern, caracterul de infracțiune tuturor sau unei părți din faptele prevăzute la alin. (1) în unul sau în toate cazurile următoare, când autorul: a) **trebuie să prezume că bunul constituie un produs al infracțiunii; b) a acționat în scop lucrativ (profitabil); c) a acționat pentru a facilita continuarea unei activități infracționale.**

Prin urmare, nu există nici o prevedere legală care ar condiționa obligativitatea stabilirii întoarcerii în posesia făptuitorului al obiectului spălării banilor, pentru a-i putea incrimina acestuia asemenea acțiuni, or această opinie neîntemeiată juridic expusă în conținutul prezentei sentințe, exclude *per ansamblu* posibilitatea incriminării acestei componente de infracțiune în calitate de componentă de infracțiune formală, și urmează să modifice întregul concept al noțiunii de spălare de bani, impunând necesitatea probării unui rezultat, și transformând această componentă în una materială. Nu este clar, care ar fi sursa de inspirație care a motivat instanța de judecată să ajungă la concluzii care sunt în totală contradicție cu legislația națională, internațională și literatura de specialitate, fiind făcută trimitere la o pretinsă doctrina penală, fără a fi specificată concret care doctrină și cine este autorul acestei opinii, or în situația în care este o opinie individuală exprimată de un anumit doctrinar, această opinie nu poate fi invocată ca fiind una relevantă și care ar putea fi pusă la baza sentinței, contrar prevederilor legale, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și practicii judiciare.

Subliniem că scopul incriminat inculpatului Filat Vladimir potrivit modalității normative prevăzute de art.243 alin.(1) Cod penal, este de a tăinui și de a deghiza originea ilicită a bunurilor, bunuri ilicite ce au provenit din Banca de Economii în rezultatul unor acțiuni de corupție, scop care potrivit prevederilor Convenției Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului a fost dedus din circumstanțele obiective ale faptei.

La compartimentul denumit ”*Cu referire la obiectul infracțiunii de spălare de bani*”, „*Cu referire la infracțiunea predicat*” instanța de judecată face următoarele constatări, f.sentinței nr. 101 citez: ...,„*Mai mult ca atât completul de judecată analizând partea constatatoare a sentinței din 27 iunie 2016, invocată de partea*

acuzării ca faptă predicat din cele circa 20 de episoade, acuzarea a eșuat în a identifica care episod constituie infracțiunea predicat la prezenta cauză penală această circumstanță de fapt constatată împiedică instanța de judecată să interpreteze extensiv acuzarea.

La fila sentinței 103 – „...Astfel, acuzarea nu a identificat locul presupusei spălări de bani, ținând cont că circuitul financiar, care a fost calificat de acuzare ca spălare de bani, a implicat agenți economici nerezidenți. De asemenea, au fost ignorate și nu li s-a dat nici un fel de calificare faptului, că sursele financiare au constituit circuit între persoane juridice și nu fizice, cum se pretinde în învinuire, iar acestor persoane juridice nu li s-a acordat un careva statut procesual, ca fiind ipotetic implicate în procesul spălării banilor.

Astfel, faptele de corupție incriminate lui Vladimir Filat ce au generat apariția bunurilor sub formă de venituri ilicite, care fac obiectul spălării banilor, în rechizitoriu sunt redată prin fraza „cunoscând că prin intermediul lui Rusu Ion, cu care era în relații de afinitate, deține mijloace financiare dobândite prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii” S.A., dar ca probă se prezintă întreaga sentință de condamnare a acestuia, pronunțată la data de 27 iunie 2016, emisă în cadrul dosarului nr.14-1-15217-23122015 (1-721/2016), menținută în partea penală prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11.11.2016, prin care Vladimir Filat a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. a Cod penal al RM și art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal al RM

Fila sentinței 107 – „...Aici completul de judecată reține, că contrar prevederilor art. 325 Cod de procedură penală RM însăși învinuirea formulată inculpatului Vladimir Filat nu conține date concrete despre sursele provenite din infracțiunea predicat, ci se limitează la fraza generală ... ”cunoscând că prin intermediul lui Rusu Ion, cu care era în relații de afinitate, deține mijloace financiare dobândite prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii” SA, a comis infracțiunea de spălare de bani”. Învinuirea urma să stabilească în mod cert, care surse provenite din infracțiunea predicat, au fost utilizate în contextul ”spălării banilor”, pentru a garanta inculpatului dreptul la un proces echitabil și a exclude orice extindere a învinuirii formulate...”.

În calitate de contraargument la alegațiile instanței de judecată urmează a fi menționat faptul că acuzarea în conținutul învinuirii incriminate lui Filat Vladimir a specificat următoarele citez: *Filat Vladimir Vasile în perioada anului 2013, deținând funcția de președinte al Partidului Liberal Democrat din Moldova (în continuare PLDM), fiind persoană publică, cunoscând că prin intermediul lui Rusu Ion, cu care era în relații de afinitate, deține mijloace financiare dobândite prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii” SA, a comis infracțiunea de spălare de bani în proporții deosebit de mari,*

Filat Vladimir Vasile, cunoscând că deține pe conturile companiilor „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS,, LTD, ”NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL și ”EAST GLOBAL BUSINESS” SRL care sunt gestionate de Rusu Ion, mijloacele financiare obținute prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii,, SA, prin intermediul lui Rusu Ion a efectuat transferuri către compania din SUA „GREENBERG QUINLAN

ROSNER RESEARCH” LTD. În continuare acuzarea a enumerat ce transferuri concret au constituit obiectul spălării banilor.

Totodată, contrar celor invocate de instanță, acuzarea a analizat în conținutul rechizitoriului și a examinat în cadrul cercetării judecătorești constatările din conținutul sentinței din 27.06.2016, care descriu transferurile efectuate din Banca de Economii pe conturile companiilor „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS,, LTD, ”NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL și ”EAST GLOBAL BUSINESS” SRL, care reprezentau obiectul material al acțiunilor de corupție incriminate lui Filat Vladimir, în special latura obiectivă a traficului de influență, și care reprezintă de fapt infracțiunea predicat generatoare de venituri ilicite, și anume:

Filat Vladimir Vasile pentru susținerea că ar avea influență asupra persoanelor cu funcție de demnitate publică și a persoanelor publice, pentru ca aceștia să poată organiza și susține emisia suplimentară de acțiuni la „Banca de Economii” SA, fără participarea statului în perioada iulie-august 2013, inclusiv susținerea influenței pentru protejarea activității de întreprinzător desfășurată de Ilan Șor Filat Vladimir, a pretins și a primit mijloace financiare după cum urmează:

la 21.11.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, prin intermediul companiei „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de BC „UNIBANK” SA, în valoare de 22 000 000 MDL societății „PROVOLIROM” SRL, cod fiscal 1013600020353, care de asemenea este gestionată de către Ilan Șor.

La 26.11.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, prin intermediul aceleiași companii „OVERSLAS PROPERTY SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de BC „UNIBANK” S.A. la 25.11.2013 către „MOLDCLASSICA INTERNATIONAL” SRL, în valoare de 70 000 000 MDL.

Prin intermediul companii SC „EAST GLOBAL BUSINESS” SRL a cărui unic asociat este Rusu Vladimir, care este în relații de rudenie cu Filat Vladimir Vasile, însă gestionarea de facto a companiei o exercita Rusu Ion la solicitarea lui Filat Vladimir, a primit la 20.03.2014, mijloace financiare în sumă de 250 000 dolari SUA. Mijloacele financiare au fost transferate de pe conturile companiei nerezidente „HAMILTERO COLOR LIMITED” cu conturile deschise la „ABLV BANK” Letonia, companie gestionată de către Ilan Șor, care provin din creditul acordat de către BC „UNIBANK” S.A., la 18.03.2014 societății „STORAD GRUP” SRL, care de asemenea este gestionată de Ilan Șor, în valoare de 5 000 000 dolari SUA.

Prin intermediul companiei SC „NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL cu conturile deschise în banca din România „RAIFFEISEN BANK”, înregistrată în România, având formal în calitate de unic asociat pe Costea Costică, însă gestionarea de facto a companiei o exercita Rusu Ion la solicitarea lui Filat Vladimir, la 16.05.2014, a primit suma de 200 000 dolari SUA, de pe contul companiei „MALTBY SOLUTIONS LP”, deschis la „ABLV BANK” Letonia, care este gestionată de către Ilan Șor, mijloace financiare provenite din creditul acordat de către „Banca de Economii” S.A.

la 15.05.2014, companiei „DASLER CON” SRL, în sumă de 1 470 000 Euro, care de asemenea este gestionată de către Ilan Șor.

Prin intermediul aceleiași companii SC „NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL, a primit la 22.05.2014 suma de 135 000 Euro, de pe contul companiei „MALTBY SOLUTIONS LP”, deschis la „ABLV BANK” Letonia, care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de către „Banca de Economii” S.A. la 16.05.2014, companiei „DASLER CON” SRL, în sumă de 1 430 000 Euro, care este gestionată de Ilan Șor.

Prin intermediul companiei SC „NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL cu conturile deschise în banca din România „RAIFFEISEN BANK”, înregistrată în România, având formal în calitate de unic asociat pe Costea Costică, însă gestionarea de facto a companiei o exercita Rusu Ion la solicitarea lui Filat Vladimir, a primit la 06.08.2014 suma de 150 000 dolari SUA, de pe contul companiei nerezidente „INVESTOS BUENOS LP”, care este gestionată de Ilan Șor, proveniența mijloacelor financiare provenind din creditul acordat la 01.08.2014 de către BC „UNIBANK” SA companiei „CONTRADE” SRL, gestionată de Ilan Șor, în sumă de 2 083 500 dolari SUA.

Astfel, în conținutul rechizitoriului, fila nr.12, potrivit **Procesului-verbal de cercetare din 10.10.2018, Vol.IV. f.d. 22-40**, sunt enumerate exhaustiv transferurile prin intermediul cărora Filat Vladimir a obținut bani de la Banca de Economii, care reprezintă infracțiunea predicat în cauza în speță, și au fost incriminate acestuia în calitate de elemente a laturii obiective a infracțiunii de trafic de influență, fiind descrise detaliat în conținutul Sentinței Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 27.06.2016 și Deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.11.2016. Transferurile mijloacelor financiare descrise în rechizitoriu și cercetate în cadrul cercetării judecătorești, preluate din sentința de condamnare au constituit drept sursă a mijloacelor care fac obiectul spălării banilor în prezenta cauză penală. Prin urmare instanța de judecată în mod neîntemeiat a făcut constatări exclusiv în interesul inculpatului Filat Vladimir preluate în totalitate din cererile și pledoariile apărătorilor, referitor la faptul că *acuzarea nu a identificat concret infracțiunea predicat, nu a identificat sursa veniturilor ilicite, a anexat în calitate de probă întreaga sentință, etc, alegații ce nu corespund adevărului, or chiar în conținutul rechizitoriului acuzarea face următoarea analiză, citez: „...În rezultatul cercetării sentinței menționate se constată că Filat Vladimir Vasile la 27.06.2016, în cadrul dosarului nr.14-1-15217-23122015 (1-721/2016)” a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art.324 alin.(3), lit. a) și art. 326 alin.(3) lit.a) din Codul penal. La fel, au fost identificate mijloacele financiare care au fost primite de către Filat Vladimir Vasile, urmare a săvârșirii infracțiunii de trafic de influență, mijloace financiare care ulterior au fost convertite și transferate în scopul achitării serviciilor contractate de la GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH în beneficiul PLDM, adică este identificat cu precizie elementul obligatoriu al componentei de infracțiune de spălare a banilor incriminate lui Filat Vladimir materializat prin bunuri care constituie venituri ilicite.*

La fel, s-a constatat că conturile bancare ale companiilor FERENTA COMERCE LLP, RODOS OVERSEAS LTD, OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD, au fost gestionate de la distanță de la adresele de domiciliu a apropiaților lui Filat Vladimir Vasile.”

Mai mult ca atât, tot la fila 107 a sentinței, instanța de judecată, contrar prevederilor art. 325 alin. (1) CPP, Judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, pune la îndoială și discreditează constatările expuse într-o hotărîre judecătorească definitivă și irevocabilă de condamnare a lui Filat Vladimir - Sentința Judecătoreiei Buiucani mun.Chișinău din 27.06.2016 și Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.11.2016, citez: ”...În fapt, nu s-a constatat, cum, în ce condiții inculpatul Vladimir Filat a obținut banii de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A., deoarece din această probă rezultă în măsură absolută, că în acest circuit financiar a banilor de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA, a fost implicat direct și nemijlocit doar Ilan ȘOR, persoanele din anturajul acestuia, companiile lui Ilan ȘOR. Mai mult decât atât, analiza sistematică și calitativă a circuitului financiar de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA, denotă faptul că o parte din companiile care sunt vizate în această infracțiune concretă de spălare a banilor, în perioada vizată, nu au primit niciodată mijloace financiare de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A...

...în învinuirea formulată către inculpatul Filat nu este determinată, identificată, imputată infracțiunea predicat, care ar stabili mărimea și sursa veniturilor ilicite...

... Deci, infracțiunea predicat nu este imputată în învinuire, iar sintagma din actul de sesizare a instanței „beneficiarul mijloacelor financiare obținute din acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii” SA, aflate pe contul companiei „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS” LTD urma a fi determinat în condițiile unui proces echitabil și contradictoriu, deoarece extinderea învinuirii ex officio este contrar prevederilor legale...”.

Pe acest segment, urmează a fi accentuat faptul că, cum, în ce condiții inculpatul Vladimir Filat a obținut banii de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A., a fost constatat printr-o sentință definitivă și irevocabilă și este descris în detaliu cu trimitere la probe concrete, în conținutul acestei sentințe *Sentința Judecătoreiei Buiucani mun.Chișinău din 27.06.2016 și Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.11.2016*, prin urmare nu poate constitui ca obiect al examinării și cercetării repetate în cadrul prezentei cauze penale, pentru a imputa necesitatea demonstrării acestor circumstanțe acuzatorului de stat în prezenta speță. Totodată, sintagma instanței de judecată – „...că în acest circuit financiar a banilor de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA, a fost implicat direct și nemijlocit doar Ilan ȘOR, persoanele din anturajul acestuia, companiile lui Ilan ȘOR...” reprezintă în mod vădit acuzatie în materie penală înaintată de instanța de judecată care a judecat speța de învinuire a lui Filat Vladimir în comiterea spălării banilor, într-o altă cauză care nu a constituit obiect al examinării și anume cauza în care Filat Vladimir a fost condamnat - *Sentința Judecătoreiei Buiucani mun.Chișinău din 27.06.2016, iar Ilan Șor a avut calitate de martor. Prin această afirmație instanța de judecată*

pune la îndoială vinovăția lui Filat Vladimir condamnat printr-o sentință definitivă și irevocabilă, fapt ce contravine expres prevederilor legale citate supra.

În contextul alegației instanței de judecată, citez: „...o parte din companiile care sunt vizate în această infracțiune concretă de spălare a banilor, în perioada vizată, nu au primit niciodată mijloace financiare de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A...”, deasemenea este o apreciere scoasă din context, or în conținutul ordonanței de punere sub învinuire sunt descrise transferurile efectuate de pe contul companiilor unde erau deținuți banii proveniți din Banca de Economii, pe contul altor companii, iar în conținutul sentinței de condamnare sunt descrise transferurile efectuate din Banca de Economii prin intermediul altor companii pe conturile companiilor OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS” LTD, ”FERENTA COMMERCE” LLP, ”NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL și ”EAST GLOBAL BUSINESS” SRL, Având în vedere o asemenea constatare, rezultă că instanța de judecată face abstracție de realitățile obiective ale societății, progresul existent la etapa actuală în sistemul financiar-bancar, instrumentele de plată, tranzacțiile complexe și operațiunile internaționale, și nu în ultimul rând etapele procesului spălării banilor accentuate chiar de instanța de judecată în conținutul prezentei sentințe la fila 98, de *plasare, investire și integrare*, conținute în pct.4 al anexei la Hotărârea CNPF cu privire la Recomandările privind aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pe piața financiară nebancaară, nr.63/5 din 25.12.2007, și în rezultat face constatări referitor la faptul că pentru existența unei fapte de spălare de bani, veniturile ilicite urmau a fi transferate direct din contul companiei implicate în comiterea infracțiunii predicat, adică din Banca de Economii, pe contul companiei beneficiare a banilor spălați GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH.

În ceea ce privește constatarea făcută de instanța de judecată la fila 108 citez: „...Instanța reține, că subsecvența acestor evenimente este importantă în condițiile calificării acțiunilor și stabilirii infracțiunii predicat, deoarece pe de o parte, în cauza penală în care Vladimir Filat a fost condamnat pentru fapte de corupție, care au succedat cu obținerea veniturilor ilicite, urmărirea penală a fost începută în luna octombrie 2015, iar pe de altă parte, cauza penală în speță pe faptul spălării banilor, indică la începerea urmăririi penale la data de 26 august 2015 (adică anterior inițierii cauzei penale pe faptul stabilirii provenienței surselor financiare „pretins spălate”. Deci, în esență pe de o parte, faptele pretins săvârșite de Vladirmir Filat referitor la spălarea banilor datează cu primăvara anului 2013; pe de altă parte, infracțiunile pentru care a fost condamnat Vladimir Filat vizează (dacă ne raportăm la mijloacele financiare dobândite de la „BANCA DE ECONOMII” S.A.) o perioadă mult mai târzie, și anume 25.09.2009-22.04.2013.

Subsidiar, se constată că infracțiunea de spălare de bani precedă infracțiunea predicat, fapt ce este imposibil și inadmisibil din punct de vedere legal și doctrinal. Se consemnează în conținutul actului de sesizare a instanței de judecată, precum că aceste venituri ilicite constituie „mijloace financiare dobândite prin acțiuni de corupție de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A.

Referitor la aceste argumente neîntemeiate, lipsite de logică și preluate orbește din pledoariile și cererile părții apărării, urmează a fi concretizate următoarele:

Urmărirea penală pe faptul infracțiunii de spălare de bani a fost pornită în august 2015 *in rem*, ci nu *in personam*, referitor la anumite tranzacții suspecte comise în perioada 2013-2014 cu mult mai extinse și mai complexe celor incriminate în final potrivit acușării aduse lui Filat Vladimir și ajunse în instanța de judecată, fapt ce poate fi verificat foarte simplu prin simpla lecturare a ordonanței de pornire a urmării penale din 26 august 2015 - V.I, f.d.1-2.

Cauza penală în privința lui Filat Vladimir pe faptul acțiunilor de corupție a fost pornită în octombrie 2015, având în calitate de temei de sesizare un denunț, vizând acțiunile acestuia comise în perioada 2009-2013.

Nu este clară în această situație concluzia instanței de judecată care iese din orice tipare logice, citez: ” *infracțiunile pentru care a fost condamnat Vladimir Filat vizează (dacă ne raportăm la mijloacele financiare dobândite de la „BANCA DE ECONOMII” S.A.) o perioadă mult mai târzie, și anume 25.09.2009-22.04.2013... ”.*

Respectiv, **instanța de judecată în conținutul sentinței constată că perioada comiterii acțiunilor de corupție 25.09.2009-22.04.2013 este cu mult mai târzie perioadei comiterii spălării banilor 22.11.2013-06.08.2014.**

Probabil instanța de judecată posedă un alt calendar sau atunci când a copiat argumentele părții apărării, nici nu a intrat în esența celor invocate de către aceștia, nefacând distincție între perioada pornirii urmării penale și perioada comiterii faptelor infracționale investigate.

Astfel, reiterez faptul că organul de urmărire penală a fost sesizat și a pornit urmărirea penală pe fapte de corupție în privința lui Filat Vladimir mai târziu decât a apărut o bănuială rezonabilă referitor la comiterea unor tranzacții suspecte și pornirii urmării penale pe faptul spălării banilor *in rem*, ci nu *in personam* în privința lui Filat Vladimir. Acest fapt nu reprezintă un impediment în calificare sau în posibilitatea incriminării după cum argumentează instanța, or evenimentele infracțiunii predicat au anticipat sau au însoțit evenimentele spălării banilor, iar momentul sesizării organului de urmărire penală nu este relevant în cazul în speță.

Reiterez, că constatarea instanței de judecată „...*infracțiunea de spălare de bani precedă infracțiunea predicat, fapt ce este imposibil și inadmisibil din punct de vedere legal și doctrinal...*”, este o constatare neîntemeiată ce nu corespunde adevărului, or infracțiunea de spălare de bani nu se consideră comisă atunci când a fost pornită urmărirea penală, ci atunci când au avut loc acțiunile laturii obiective, acțiuni ce au fost comise în perioada 22.11.2013 - 06.08.2014, mai târziu sau concomitent celor de corupție a infracțiunii predicat comise în perioada 25.09.2009-2013.

În ceea ce privește alegația, „...*În fapt, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat, că Vladimir Filat, ca persoană fizică nu a avut raporturi contractuale cu BC „BANCA DE ECONOMII” S.A., iar în acest circuit financiar au fost implicat direct și nemijlocit alte persoane, decât persoana inculpată.*

Mai mult decât atât, analiza sistematică și calitativă a circuitului financiar de la BC „BANCA DE ECONOMII” S.A., pe baza documentelor care au fost supuse cercetării judecătorești denotă faptul, că o parte din companiile care sunt vizate în această infracțiune concretă de spălare a banilor, în perioada vizată, nu au primit niciodată mijloace financiare de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA, fapt confirmat

inclusiv prin conținutul sentința Judecătoriei sectorului Buiucani mun. Chișinău din 27.06.2016, menținută în partea penală prin decizia Curții de Apel Chisinau din 11.11.2016, care a fost obiect de studiu la etapa cercetării judecătorești.

În același context, prin actul de sesizare a instanței de judecată, partea acuzării nu a făcut nici o analiză referitor la nivelul cantitativ al mijloacelor financiare, și anume un a determinat concret care surse bănești au constituit obiectul material în cazul acțiunii incriminate de transferare a mijloacelor financiare și care au constituit obiect material al acțiunii de convertire a acestor mijloace financiare.

Or, din materialele dosarului penal nu rezultă că mijloacele financiare, în cantitate deplină reținută de către partea acuzării - ca obiect material al infracțiunii de spălare a banilor - au constituit obiect material pentru ambele acțiuni prejudiciabile reținute (transferare și convertire), adică 12 847 902 lei, dar nici în mod separat...

...Însă, chiar reținând această afirmație ca una veridică, partea acuzării nu a făcut și la etapa cercetării judecătorești nu s-a probat vreo legătură cantitativă și calitativă între mijloacele financiare legale aflate pe contul companiei „NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL și așa-numitele mijloace financiare ilegale, care constituiau, din declarațiile lui Ion RUSU - doar circa 60%, restul 40% din mijloacele financiare fiind legale.

Pe această cale, instanța ajunge la concluzia, că este incertă posibilitatea și realitatea valorificării cantitative și calitative a celor 40% din veniturile legale, iar această premisă lansată de către partea acuzării devine și contradictorie și neveridică, ce nu poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare... ”.

Pe acest segment acuzarea urmează să atenționeze faptul că instanța de judecată nu a studiat rechizitoriul, ordonanța de punere sub învinuire, nu a intrat în esența circumstanțelor descrise de acuzare și cercetate în cadrul ședinței de judecată, or în conținutul rechizitoriului și în cadrul cercetării judecătorești acuzarea a făcut analiza transferurilor care au constituit obiect al acțiunilor de trafic de influență din Banca de Economii în ordine cronologică, după care mijloacele financiare având în vedere disponibilitatea lor erau transferate prin intermediul unui circuit financiar pe contul companiei americane ”GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH”.

Astfel, accentuăm că, potrivit procesului-verbal de cercetare din 10.10.2018, prezent la fila rechizitoriului 12-13 și fila dosarului Vol. IV 22-40: Filat Vladimir, a pretins și a primit mijloace financiare:

Potrivit sentinței de condamnare - *la 21.11.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, prin intermediul companiei „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de BC „UNIBANK” SA, în valoare de 22 000 000 MDL societății „PROVOLIROM” SRL, cod fiscal 1013600020353, care de asemenea este gestionată de către Ilan Șor, **iar potrivit ordonanței de punere sub învinuire:** La 22.11.2013 suma de 149 691 USD din contul companiei „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS, LTD deținut în banca din Letonia RIETUMU BANKA către contul nr. LI5808803103424600001 deținut în banca din Liechtenstein VALARTIS BANK AG. Ulterior, la 22.11.2013, din contul bancar nr.LI5808803103424600001, ”OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS” LTD*

transferă 127 000 USD către compania "FERENTA COMMERCE" LLP, înregistrată în Marea Britanie, conturile deschise la VALARTIS BANK AG. În aceeași zi, compania "FERENTA COMMERCE" LLP transferă 124 970 USD către compania din România „NEXT ESTATE INVESTMENT”, SRL, nr.contului RO19RZBR0000060013628842, iar în continuare la 25.11.2013 „NEXT ESTATE INVESTMENT”, SRL transferă suma de 124 797 USD, echivalentul sumei de 1 629 848, 82 MDL, către compania din SUA "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH".

Potrivit sentinței de condamnare: Filat Vladimir, a pretins și a primit mijloace financiare La 26.11.2013 a primit suma de 250 000 dolari SUA, prin intermediul aceleiași companii „OVERSLAS PROPERTY SOLUTIONS LTD”, de pe contul companiei nerezidente „FRANCES TRADING LP” care este gestionată de către Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de BC „UNIBANK” S.A. la 25.11.2013 către „MOLDCLASSICA INTERNATIONAL” SRL, în valoare de 70 000 000 MDL. **Iar potrivit ordonanței de punere sub învinuire** la 26.11.2013 prin intermediul lui Rusu Ion a efectuat transferul mijloacelor financiare în sumă de 160 000 USD din contul deținut în banca din Letonia RIETUMU BANKA către contul nr. LI5808803103424600001 deținut în banca din Liechtenstein VALARTIS BANK AG. Ulterior, la 27.11.2013, din contul bancar nr. LI5808803103424600001, "OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS" LTD transferă 180 000 USD către compania "FERENTA COMMERCE" LLP, înregistrată în Marea Britanie, conturile deschise la VALARTIS BANK AG. În aceeași zi, compania "FERENTA COMMERCE" LLP transferă 132 970 USD către compania din România "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL, nr. contului RO19RZBR0000060013628842. În continuare, la 28.11.2013 "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL transferă suma de 132 973 USD echivalentul sumei de 1 743 714, 84 MDL, către compania din SUA "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH".

Potrivit sentinței de condamnare: Prin intermediul companiei SC „EAST GLOBAL BUSINESS” SRL a cărui unic asociat este Rusu Vladimir, care este în relații de rudenie cu Filat Vladimir Vasile, însă gestionarea de facto a companiei o exercita Rusu Ion la solicitarea lui Filat Vladimir, a primit la 20.03.2014, mijloace financiare în sumă de 250 000 dolari SUA. Mijloacele financiare au fost transferate de pe conturile companiei nerezidente „HAMILTERO COLOR LIMITED” cu conturile deschise la „ABLV BANK” Letonia, companie gestionată de către Ilan Șor, care provin din creditul acordat de către BC „UNIBANK” S.A., la 18.03.2014 societății „STORAD GRUP” SRL, care de asemenea este gestionată de Ilan Șor, în valoare de 5 000 000 dolari SUA. **Iar potrivit ordonanței de punere sub învinuire** Tot el, fiind beneficiarul mijloacelor financiare aflate pe contul companiei "EAST GLOBAL BUSINESS" SRL, obținute prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii,, SA la 20.03.2014 și 21.03.2014 a dat indicații lui Rusu Ion referitor la efectuarea transferului sumei totale de 250 000 USD către compania SC "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL, nr.contului RO19RZBR0000060013628842. Ulterior, din mijloacele primite în cont, la 21.03.2014, SC "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL transferă mijloace bănești în două tranșe în sumă totală de 249 700 USD echivalentul sumei de 3 344 881,32 lei, către compania din SUA "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH".

Potrivit sentinței de condamnare: Prin intermediul companiei SC „NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL cu conturile deschise în banca din România „RAIFFEISEN BANK”, înregistrată în România, având formal în calitate de unic asociat pe Costea Costică, însă gestionarea de facto a companiei o exercita Rusu Ion la solicitarea lui Filat Vladimir, la 16.05.2014, a primit suma de 200 000 dolari SUA, de pe contul companiei „MALBY SOLUTIONS LP”, deschis la „ABLV BANK” Letonia, care este gestionată de către Ilan Șor; mijloace financiare provenite din creditul acordat de către „Banca de Economii” S.A. la 15.05.2014, companiei „DASLER CON” SRL, în sumă de 1 470 000 Euro, care de asemenea este gestionată de către Ilan Șor.

Prin intermediul aceleiași companii SC „NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL, a primit la 22.05.2014 suma de 135 000 Euro, de pe contul companiei „MALBY SOLUTIONS LP”, deschis la „ABLV BANK” Letonia, care este gestionată de către Ilan Șor; mijloacele financiare provenind din creditul acordat de către „Banca de Economii” S.A. la 16.05.2014, companiei „DASLER CON” SRL, în sumă de 1 430 000 Euro, care este gestionată de Ilan Șor.

Prin intermediul companiei SC „NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL cu conturile deschise în banca din România „RAIFFEISEN BANK”, înregistrată în România, având formal în calitate de unic asociat pe Costea Costică, însă gestionarea de facto a companiei o exercita Rusu Ion la solicitarea lui Filat Vladimir, a primit la 06.08.2014 suma de 150 000 dolari SUA, de pe contul companiei nerezidente „INVESTOS BUENOS LP”, care este gestionată de Ilan Șor; proveniența mijloacelor financiare provenind din creditul acordat la 01.08.2014 de către BC „UNIBANK” SA companiei „CONTRADE” SRL, gestionată de Ilan Șor, în sumă de 2 083 500 dolari SUA.

Iar potrivit ordonanței de punere sub înavuire Tot el, fiind beneficiarul mijloacelor financiare obținute prin acțiuni de corupție din BC „Banca de Economii,, SA, aflate pe contul societății din România SC ”NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL, conturile deschise în banca românească RAIFFEISEN BANK, la 16.05.2014, la 23.05.2014 și la 06.08.2014 a dat indicații lui Rusu Ion referitor la efectuarea transferului sumelor de 196 932 USD echivalentul sumei de 2 695 309, 82 MDL, 120 000 USD echivalentul sumei de 1 660 068 MDL, și respectiv 128 000 USD echivalentul sumei de 1 774 080 MDL, către compania din SUA ”GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH”.

Reieșind din aceste circumstanțe stabilite în cadrul cercetării prezentei cauze, este imposibilă invocarea că pe contul companiei din SUA GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH au fost transferați bani care nu au o proveniență ilicită, după cum a opinat instanța.

Este foarte bizar că în condițiile existenței unei asemenea cronologii a evenimentelor și transferurilor efectuate din Banca de Economii pe conturile companiilor beneficiarul cărora era Filat Vladimir, și din aceste conturi prin intermediul unor alte companii pe conturile companiei americane GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH, instanța de judecată se expune referitor la lipsa legăturii între infracțiunea predicat și transferurile care fac obiectul spălării banilor.

Cu referire la observația de la fila sentinței 109: „...la baza probării poziției acuzării se plasează reflectarea de mijloace financiare care au fost transferate înainte de semnarea contractului din 1 iulie 2013, în particular: invoice nr. 20298R din 4/2/2013, emis de "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD în sumă de 35 000 USD; invoice nr. 20299R din 4/2/2013, emis de "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD în sumă de 635 250 USD; invoice nr. 20419R din 6/10/2013, emis de "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD în sumă de 23 780 USD;- confirmarea transferului bancar din 3.04.2013, în sumă de 131 200 USD, conform contactului din 1.04.2013; confirmarea transferului bancar din 04.04.2013, în sumă de 35 000 USD, conform contactului din 1.04.2013; confirmarea transferului bancar din 04.04.2013, în sumă de 223 600 USD, conform contactului din 1.04.2013; - confirmarea din 05.04.2013, în sumă de 167 560 USD, conform contactului din 1.04.2013;- confirmarea din 25.06.2013, în sumă de 40 000 USD (Rec., f. 14-16).

Or, după cum reține partea acuzării, în cele constatate referitor la analiza acestor invoice-uri și confirmări de plată, serviciile prestate de către „GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD au fost prestate în baza contractului din 1.07.2013 încheiat cu „RODOS OVERSEAS” LTD și au fost achitate integral prin intermediul companiei „NEXT ESTATE INVESTMENTS” SRL.

Completul de judecată atestă că suma operațiunilor din invoice-urile plasate în calitate de mijloace de probă, precum și din copiile transferurilor bancare, nu reflectă suma mijloacelor financiare reținute în calitate de obiect material al infracțiunii de spălare de bani incriminată lui Vladimir Filat...”.

În acest context urmează a fi menționat că aceste invoice-uri care datează înainte de 01.07.2013 au fost menite de a demonstra că, PLDM și "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD au mai avut alte relații contractuale în temeiul unui alt contract încheiat la 27.03.2013, în conformitate cu care au fost efectuate transferuri din partea PLDM către compania americană, precum și de a proba existența transferurilor efectuate nemijlocit de PLDM, spre deosebire de cele efectuate prin intermediul altor companii în temeiul contractului încheiat la 01.07.2013 de compania Rodos Overseas, or cu toate că instanța de judecată pune la îndoială calculul matematic al sumei spălării banilor, acest calcul matematic include doar acele sume ce fost transferate de pe conturile companiilor "OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS" LTD, "FERENTA COMMERCE" LLP, "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL și "EAST GLOBAL BUSINESS" SRL în temeiul contractului încheiat cu Rodos Overseas, ci nu include mijloacele financiare care au fost transferate de pe conturile PLDM.

În concluzie, instanța de judecată nici nu a intrat în esența circumstanțelor cauzei pentru a face diferență între transferurile care au avut un caracter licit și au fost efectuate de PLDM în temeiul contractelor încheiate cu "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD în baza unor invoice-uri eliberate de această companie și remise către organul de urmărire penală în rezultatul executării comisiei rogatorii, și alte transferuri care au avut în calitate de obiect bani proveniți din infracțiunea de trafic de influență de pe conturile companiilor "OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS" LTD, "FERENTA COMMERCE" LLP, "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL și

"EAST GLOBAL BUSINESS" SRL în temeiul contraacului încheiat cu Rodos Overseas. Aceste circumstanțe au fost elucidate inclusiv și în cadrul audierii martorului Roșca Victor care a declarat că: *aproximativ la începutul anului 2013, cineva din conducerea PLDM, i-a făcut cunoștință cu reprezentanții companiei Greenberg Quinlan Rosner Reserch (în continuare GQRR), iar la 27.03.2013, în prezența reprezentanților GQRR, în incinta sediul PLDM din mun. Chișinău, str. București nr. 88, a semnat primul contract de prestări servicii și anume „analiza opiniei publice din R. Moldova”, însă menționează că nu a fost el responsabil de îndeplinirea și verificarea serviciilor prestate de către aceștia, precum și de negocierea contractului. Din câte își aduce aminte, invoice-urile pentru serviciile prestate de către GQRR, erau recepționate de el după care, fiind responsabil de organizarea contabilă a PLDM, după primirea acceptului de la președintele partidului Filat Vladimir, efectua transferurile către GQRR.*

Aceste incoerențe și alegații ce nu corespund stării de fapt constatate în cadrul examinării cauzei penale, dau dovadă în ce mod instanța de judecată a studiat materialele cauzei penale și a intrat în esența circumstanțelor ce au făcut obiectul cercetării judecătorești.

Referitor la alegația că, citez: „...*Instanța reține, că toate invoice-urile sunt reținute în conținutul actului de sesizare a instanței de judecată fără a se indica anul la care a fost făcută plata în conformitate cu aceste invoice-uri, în particular indicându-se doar o parte a numărului care vizează anul (spre exemplu, se fixează anul 201, și atât) (20 invoice-uri, indicate în Rec., f. 14-16)...*”, urmează a fi menționat că toate invoice-urile parvenite la organul de urmărire penală prin comisia rogatorie executată de către autoritățile Statelor Unite ale Americii, care au fost cercetate în temeiul procesului-verbal de examinare din 26.07.2018 prezent la fila rechizitoriului 14-16, **Vol.IV. f.d 11-18, V.II f.d.1-205**, conțin data emiterii acestora, nefiind indicată în unele din ele doar anul în care au fost plătite, fiind indicat spre exemplu: **plătit la data de 11.25.201**, anul putând fi dedus foarte ușor din cronologia evenimentelor și în corespundere cu celelalte rulaje prezente la materialele cauzei penale care confirmă exact transferurile efectuate către compania americană. De menționat că, aceste invoice-uri au parvenit în această formă de la compania "GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH" LTD în rezultatul executării comisiei rogatorii, or această inexactitate prezentă doar în unele din aceste documente nicidecum nu poate răsturna probele existente la materialele cauzei penale referitor la faptul că asemenea plăți au fost înaintate spre executare de către compania americană și că asemenea plăți au fost executate de pe conturile companiilor "OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS" LTD, "FERENTA COMMERCE" LLP, "NEXT ESTATE INVESTMENT" SRL și "EAST GLOBAL BUSINESS" SRL în temeiul contractului încheiat cu Rodos Overseas.

Cu referire la alegația instanței de judecată, citez: „...*Mai mult ca atât declarațiile lui Jeremy ROSNER și Darius JURGELEVICIUS nu au fost valorificate în plan probator prin proces-verbal de audiere a acestor martori, dar prin procesul-verbal de examinare a actelor recepționate din SUA. Declarațiile acestor martori nu sunt mijloace materiale de probă. Acest fapt rezultă cu certitudine din conținutul art. 103*

Cod de procedură penală al RM, care definește declarațiile în calitate de mijloc de probă independent. La acest aspect completul de judecată menționează că concluzia reținută este în concordanță cu jurisprudența CtEDO, care în Cauza Georgios Papageorgiou c. Grecia (Hotărârea din 31 octombrie 2019, pct. 30-40), CtEDO a constatat violarea art. 6 par. 1 și 3 (d) din CEDO, deoarece la nicio etapă a procedurilor, instanțele de au examinat cauza nu au putut examina extrase din log fișul computerului central al băncii sau originalele cecurilor sau să verifice dacă copiile care le-au fost prezentate corespundeau originalelor. Condamnarea reclamantului pentru escrocherie s-a bazat, într-o mare măsură, pe fotocopiile cecurilor respective. CtEDO a subliniat că în circumstanțele respective prezentarea originalelor cecurilor era vitală pentru apărarea reclamantului, deoarece acest lucru l-ar fi ajutat să dovedească că instrucțiunile pentru plata în cauză nu au fost date de el, ci de alți angajați ai băncii, ceea ce ar fi determinat instanțele să constate că acuzațiile de escrocherie împotriva lui nu erau fondate, urmează a fi reiterate argumentele aduse și în cadrul dezbaterilor judiciare și ignorate în totalitate de instanța de judecată, și anume:

Reieșind din invocarea de către apărare a inadmisibilității procesului-verbal de examinare a comisiei rogatorii parvenite de la autoritățile competente ale Statelor Unite ale Americii, în coraport cu invocarea nerespectării prevederilor art.371, 385 din Codul de procedură penală, în scopul evitării compromiterii și descalificării probei testimoniale a lui Jeremy Rosner care a dat declarații care îl incriminează direct pe inculpatul Vladimir Filat și confirmă vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate, precum și excluderii temeiurilor de nulitate a acestei probe invocate de către partea apărării pe motive bazate pe modalitatea administrării de către autoritățile competente ale SUA care diferă de legislația procesual-penală națională, precum și pe motivul lipsei unor garanții procesuale suficiente care ar statua convingerea referitor la veridicitatea și utilitatea acestor probe, în scopul asigurării garanțiilor statuate de CEDO prin acordarea posibilității părții apărării și inculpatului de acordare a întrebărilor acestui martor, acuzarea a solicitat instanței de judecată expedierea unei comisii rogatorii către autoritățile competente ale Statelor Unite ale Americii, potrivit art. 536 alin.(3) și (4), 539 alin.(2) din Codul de procedură penală, în scopul citării lui Jeremy Rosner pentru audieri în cadrul cercetării judecătorești a cauzei penale de învinuire a lui Filat Vladimir. De menționat că, **prin încheierea instanței de judecată din 04 mai 2023 demersul acuzatorului de stat în acest sens a fost respins ca nefondat**, fiind invocat faptul că nu au fost identificate circumstanțe care ar impune necesitatea aplicării prin procedura de comisie rogatorie citarea martorului Jeremy Rosner în condițiile în care declarațiile martorului dobândite în cadrul unei comisii rogatorii pe teritoriul Statelor Unite ale Americii au fost date citirii în cadrul ședinței de judecată, precum și aplicarea procedurii de comisie rogatorie ar duce în mod desăvârșit la o tergiversare a examinării cauzei penale, fapt ce lezează dreptul inculpatului de a beneficia de examinarea cauzei în termeni rezonabili.

Având în vedere anume aceste constatări ale instanței de judecată și refuzul citării martorului Jeremy Rosner prin comisie rogatorie, în situația în care instanța a motivat refuzul citării martorului prin aceea că declarațiile acestuia au fost date citirii în cadrul ședinței de judecată, instanța de judecată urma să pună la baza sentinței aceste

declarații, ci nu să invoce într-un final că acestea nu au fost administrate potrivit art.103 Cod procedură penală. Această situație de fapt și de drept, doar statuează o convingere certă că, respingerea citării acestuia martor s-a făcut în mod intenționat pentru a compromite probatoriul existent în acuzarea lui Filat Vladimir și excluderii unei probe cruciale care îl incrimina direct pe inculpat și demonstra atât latura subiectivă cât și latura obiectivă a componenței de spălare de bani.

Argumentele instanței de judecată referitor la faptul că organul de urmărire penală a efectuat o examinare a rezultatelor comisiei rogatorii prin prisma art.118 Cod procedură penală și acest act procedural ar compromite valoarea probantă a acestor documente, urmează a fi subliniat faptul actele recepționate prin scrisoarea nr. 7-9-143/15-2362, de către organul de urmărire penală ca urmare a executării cererii de asistență juridică internațională, executată de către autoritățile Statelor Unite ale Americii în cadrul cauzei penale nr. 2015970440 și examinate prin procesul verbal din 26.07.2018; de la V.II, f.d.1-205, pe lângă faptul că au fost examinate în temeiul procesului-verbal de examinare, au fost incluse separat în calitate de mijloc material de probă în lista probelor acuzării, acest fapt fiind specificat expres în rechizitoriu, fiind cercetate în acest mod în ședința de judecată. Prevederile art. 93 din Codul de procedură penală, prevede că, (2) *În calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: 4) procesele-verbale privind acțiunile de urmărire penală și ale cercetării judecătorești; 5) documentele (inclusiv cele oficiale).*

Potrivit art.536 Cod de procedura penală, (1) *Organul de urmărire penală sau instanța de judecată, în cazul în care consideră necesară efectuarea unei acțiuni procesuale pe teritoriul unui stat străin, se adresează prin comisie rogatorie organului de urmărire penală sau instanței de judecată din statul respectiv, sau către o instanță penală internațională conform tratatului internațional la care Republica Moldova este parte sau pe cale diplomatică, în condiții de reciprocitate.* Potrivit art. 538 Cod de procedura penală, *Actul procedural întocmit în țară străină în conformitate cu prevederile legii acelei țări este valabil în fața organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești din Republica Moldova.*

Respectiv, potrivit prevederilor legale citate supra, rezultatele comisiei rogatorii executate de autoritățile Statelor Unite ale Americii reprezintă mijloace materiale de probă potrivit art.93 alin.(2) pct.5), art. 536 Cod de procedură penală, în calitate de documente oficiale, fiind valorificate suplimentar și examinate în temeiul procesului-verbal de cercetare a documentelor oficiale, ceea ce se încadrează în prevederile art.93 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală.

Cu referire la cauza CEDO adusă în calitate de exemplu la situația de fapt examinată, acuzarea ține să accentueze că această speță nu are nici o relevanță cu admiterea declarațiilor unor martori audiați în baza comisiei rogatorii, or cauza **CEDO Georgios Papageorgiou c.Greciei** se referă la *refuzul de a ordona prezentarea originalelor documentelor folosite ca probe ale acuzării. Mai mult decât atât, instanța de fond a dispus distrugerea cecurilor care se prezuma că au fost falsificate, acestea constituind probe cruciale în procesul împotriva reclamantului. Condamnarea reclamantului pentru escrocherie s-a bazat într-o mare măsură pe fotocopiile cecurilor*

respective, or hotărîrea în cauză s-a bazat în principal pe **distrugerea înainte de proces a originalelor care constituie bonuri de plată pretinse a fi frauduloase - copiile certificate ale cărora au servit drept "element important al probelor" împotriva reclamantului.**

La compartimentul denumit „**Latura subiectivă**”, instanța de judecată face următoarele constatări, citez: „...În partea ce ține de latura subiectivă a infracțiunii, completul de judecată, evidențiază faptul că, în contextul spălării banilor, făptuitorul trebuie să urmărească scopul de atribuire a unui aspect legal sursei și provenienței veniturilor ilicite, adică introducerii în circuitul legal a bunurilor despre care se știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite. Intenția sau scopul infracțiunii poate fi dedus din împrejurări de fapt obiective, luându-se în considerare cunoștințele sau statutul subiectului, mai ales, în cazul neonorării unor obligații opozabile acestuia prin efectul legii. Declarațiile lui Ion Rusu de pe înscrisul autentic și a soției acestuia Ala Rusu, date în instanța de judecată. La acest aspect, completul de judecată menționează că, potrivit principiilor de drept procesual penal, sarcina probațiunii revine acuzării, iar situația de dubiu este interpretată în favoarea celui acuzat (in dubio pro reo).

Concluzia completului de judecată este în concordanță cu Decizia Curții Constituționale nr.109 din 07.11.2017, în care se reține „făptuitorul trebuie să urmărească scopul de atribuire a unui aspect legal sursei și provenienței veniturilor ilicite, adică introducerii în circuitul legal a bunurilor despre care se știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite”.

La fel se reține „că intenția sau scopul infracțiunii poate fi dedus din împrejurări de fapt obiective, luându-se în considerare cunoștințele sau statutul subiectului, mai ales, în cazul neonorării unor obligații opozabile acestuia prin efectul legii. Ori, potrivit principiilor de drept procesual penal, sarcina probațiunii revine acuzării, iar situația de dubiu este interpretată în favoarea celui acuzat (in dubio pro reo)”... ”.

Prin urmare instanța de judecată ignorând în totalitate prevederile art.art.90 alin.(10), 93, 94 Cod de procedură penală, se expune în conținutul sentinței că nu a luat în considerație declarațiile date în calitate de martor de Rusu Ion la etapa urmăririi penale, precum și cadrul cercetării judecătorești a cauzei penale de condamnare a lui Filat Vladimir, și a pus la baza sentinței un pretins înscris a domnului Rusu Ion din 06.04.2016, care nu are nici o valoare probantă potrivit art.93 din Codul de procedură penală, or potrivit art.94 alin.1 pct. 6) din Codul de procedură penală, *acest document provine dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată, respectiv nu poate fi admisă ca probă în cadrul unui proces penal, care conține expunerea unor circumstanțe ce nu pot fi supuse examinării și admise ca probe în cadrul prezentului proces penal.*

În ceea ce privește argumentele instanței de judecată: „...Concluzia completului de judecată este în concordanță cu Decizia Curții Constituționale nr.109 din 07.11.2017, în care se reține „făptuitorul trebuie să urmărească scopul de atribuire a unui aspect legal sursei și provenienței veniturilor ilicite, adică introducerii în circuitul legal a bunurilor despre care se știe ori trebuia să știe că acestea constituie venituri ilicite”.

La fel se reține „că intenția sau scopul infracțiunii poate fi dedus din împrejurări de fapt obiective, luându-se în considerare cunoștințele sau statutul subiectului...”, argumente ce sunt în concordanță cu prevederile Convenției de la Varșovia citate supra, însă nu sunt coroborate cu cazul în speță, urmează a fi menționat că analizând toate circumstanțele prezentei spețe este incontestabil că intenția directă ca element al laturii subiective de a comite faptele incriminate îi aparține în totalitate inculpatului Vladimir Filat, care a negociat cu Jeremy Rosner prestarea unor asemenea servicii pentru partidul politic al cărui președinte activa la acel moment, fapt confirmat prin declarațiile martorului Jeremy Rosner, ale martorului Roșca Victor și Rusu Ion, și a achitat aceste servicii din contul veniturilor ilicite aflate pe conturile companiilor gestionate prin intermediul persoanei interpușe Rusu Ion, fapt confirmat prin declarațiile ultimului, or prin declarațiile acelorași martori este confirmat cu certitudine faptul că persoana interpusă Rusu Ion care nu a cunoscut despre proveniența ilicită a mijloacelor financiare aflate în conturile „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS,, LTD, ”NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL și ”EAST GLOBAL BUSINESS” SRL, nu a avut nici o intenție de a încheia un contract de consultanță din numele companiei RODOS OVERSEAS LTD înregistrată în Belize, cu compania ”GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD din SUA, companie care presta servicii de consultanță exclusiv pentru clienții care îndeplinesc funcții politice, ajutând cu campanii, strategii de vorbire și publicitate, precum și nu a avut careva intenții de a efectua careva achitări către compania americană pentru aceste servicii de consultanță politică, fapt confirmat inclusiv prin declarațiile martorului Jeremy Rosner care a explicat foarte clar ce servicii au fost prestate în temeiul celor două contracte încheiate la 01.07.2013 și declarațiile martorului Rusu Ion.

În contextul celor expuse, pe segmentul laturii subiective în cazul în speță, intenția și scopul acestei infracțiuni poate fi dedus din împrejurările de fapt obiective analizate, luându-se în considerare cunoștințele și statutul subiectului Filat Vladimir, care la acel moment activa în calitate de președinte al PLDM, avea un interes legal de a efectua transferuri către compania americană în interesul partidului său, după cum ne dictează jurisprudența Curții Constituționale la care face trimitere instanța de judecată.

La compartimentul denumit „*Analiza probatoriului*”, fila sentinței nr. 116, instanța de judecată face următoarele constatări, citez: „...*instanța de judecată a constatat, ca fiind întemeiată poziția apărării privind neclaritatea următoarele aspecte: nu a fost concretizat clar și fără echivoc timpul exact al comiterii faptei prejudiciabile, care constituie elementul material al infracțiunii de spălare a banilor imputată lui Vladimir Filat; nu a fost identificată participația penală la comiterea faptei; dacă Vladimir Filat a fost organizator al infracțiunii, atunci acțiunile cărei persoane (autor al infracțiunii) au fost organizate; care acțiuni prevăzute de art. 243 Cod penal al RM au fost comise nemijlocit de către Vladimir Filat, în calitate de autor al infracțiunii; care a fost legătura obiectivă și subiectivă între faptele incriminate lui Vladimir Filat în contextul unei infracțiuni unice complexe; cum au fost obținute veniturile ilicite de la BC „BANCA DE ECONOMIE’ SA și care a fost rolul lui Vladimir Filat în obținerea veniturilor ilicite direct și nemijlocit de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA, cum s-au identificat cursul mijloacelor financiare de la BC „BANCA*

DE ECONOMII” SA și de la alte bănci comerciale (circuitul cărora este reținut în această cauză penală), care a vizat anumite transferuri și convertiri comise de către alte persoane sau companii decât cele care erau gestionate de către Ion Rusu, care a fost locul comiterii infracțiunii de spălare a banilor; dacă transferul mijloacelor financiare către „GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD a avut loc de pe conturile companiilor nerezidente, acest transfer se consideră ca fiind comis în Republica Moldova sau în străinătate; care bunuri din cele care au constituit remunerația ilicită în cazul infracțiunii de corupție pentru care a fost condamnat Vladimir FILAT au constituit mijloc de spălare a banilor în acest caz; mijloacele financiare transferate către „GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD cu sediul în Washington au fost efectuate de pe contul/conturile companiei „RODOS OVERSEAS” LTD; când în mod concret au fost comise actele de convertire a mijloacelor financiare și cum anume s-a realizat în mod obiectiv; Ion Rusu a executat nemijlocit transferul și convertirea mijloacelor financiare; dacă da, care anume.

Instanța de judecată constată, că aceste elemente obligatorii nu au fost pe deplin elucidate, prin urmare s-a conturat un caracter confuz, neclar și arbitrar al învinuirii aduse lui Filat Vladimir...”

Pe acest segment urmează a fi aduse următoarele contraargumente: timpul comiterii infracțiunii este indicat în ordonanța de punere sub învinuire la indicarea datei transferurilor efectuate către compania *GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD* prin intermediul companiilor specificate în învinuire, participația penală nu a fost incriminată nici în conținutul ordonanței de punere sub învinuire și nici în rechizitoriu, în nici unul din aceste acte procedurale nu este indicat art.42 Cod penal ca însoțind art.243 Cod penal, pentru a invoca careva neclarități pe acest segment, acuzarea a explicat în cadrul dezbaterilor judiciare că lui Filat Vladimir nu i-a fost incriminată participația penală, citez:„... *faptul că calitatea de organizator și autor a fost invocată în conținutul ordonanței de punere sub învinuire nu în calitate de participant reglementat de art.42 din Codul penal, ci în scopul elucidării modalității în care a fost comisă infracțiunea. Prin urmare acuzarea precizează că în cazul în speță nu există participație penală, fapta incriminată fiind comisă doar de Vladimir Filat având rolul de autor al spălării banilor.*

Prin urmare faptul că, instanța de judecată a copiat în întregime un compartiment întreg din pledoariile avocaților denumindu-l ”*cu privire la rolul de organizator și autor*”, în timp ce acuzarea a specificat foarte clar că nu i-a incriminat lui Filat Vladimir participația penală, dă dovadă doar despre faptul că instanța de judecată nu a ascultat și nu a citit discursul procurorului, ci doar a copiat și a înserat în prezenta sentință cele indicate în pledoaria apărătorilor inculpatului Filat Vladimir.

Referitor la pretinsa neclaritate *cum au fost obținute veniturile ilicite de la BC „BANCA DE ECONOMIE” SA și care a fost rolul lui Vladimir Filat în obținerea veniturilor ilicite direct și nemijlocit de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA și cum s-au identificat cursul mijloacelor financiare de la BC „BANCA DE ECONOMII” SA și de la alte bănci comerciale (circuitul cărora este reținut în această cauză penală), care a vizat anumite transferuri și convertiri comise de către alte persoane sau companii decât cele care erau gestionate de către Ion Rusu, urmează a fi specificat că invocarea*

acestei situații ca fiind o neclaritate în contextul ordonanței de punere sub învinuire pe faptul spălării banilor și obligarea procurorului de a da explicații pe segmentul unei alte cauze penale pe care există deja o sentință de condamnare, precum și invocarea de către instanța a acestei stări de fapt ca necesară de a fi probată în cadrul acestei cauze penale semnifică că instanța de judecată, or nu a intrat în esența celor scrise de partea apărării și doar le-a înserat în conținutul sentinței, or nu a intrat în esența obiectului examinării prezentei cauze penale, pe motiv că asemenea alegații determină o examinare în fond repetată a cauzei penale de învinuire a lui Filat Vladimir în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.324 și 326 Cod penal, în situația în care prezenta instanță de judecată în nenumărate rânduri în conținutul acestei sentințe de achitare a înaintat numeroase dubii referitor la circumstanțele examinate în cadrul cauzei penale pe faptul acțiunilor de corupție în privința lui Filat Vladimir și a descalificat în totalitate o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

Referitor la pretinsa neclaritate *care a fost locul comiterii infracțiunii de spălare a banilor; dacă transferul mijloacelor financiare către „GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD a avut loc de pe conturile companiilor nerezidente, acest transfer se consideră ca fiind comis în Republica Moldova sau în străinătate, care reprezintă o întrebare fără sens, însă înaintată intenționat pentru invocarea neclarității, or în conținutul ordonanței de punere sub învinuire este descris foarte clar circuitul financiar de pe conturile unor companii nerezidente.*

Referitor la pretinsa neclaritate *care bunuri din cele care au constituit remunerația ilicită în cazul infracțiunii de corupție pentru care a fost condamnat Vladimir FILAT au constituit mijloc de spălare a banilor în acest caz, urmează a fi menționat că aceste bunuri sunt descrise în conținutul procesului-verbal de examinare din 10.10.2018 a sentinței de condamnare din 27.06.2016 (care a fost analizat supra), fiind cercetate în ședința de judecată, precum și specificate în ordonanța de punere sub învinuire.*

Referitor la pretinsa neclaritate *mijloacele financiare transferate către „GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD cu sediul în Washington au fost efectuate de pe contul/conturile companiei „RODOS OVERSEAS” LTD, urmează a fi menționat că în ordonanța de punere sub învinuire este indicat foarte clar de pe conturile căror companii au fost efectuate transferurile, și că aceste transferuri nu au fost efectuate de pe contul companiei „RODOS OVERSEAS” LTD.*

În contextul celor indicate supra, acuzarea accentuează caracterul abuziv al alegațiilor instanței de judecată de la fila sentinței 121, citez „...se atestă, violarea prevederilor art. 6 par. 3 lit. a) CEDO, adică dreptul acuzatului de a fi informat în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa, iar actul de sesizare a instanței de judecată nu a putut valorifica, în niciun mod, sentința de condamnare a persoanei.

Astfel, principiul legalității incriminării, reflectat în prevederile art. 7 CEDO, precum și în art. 3 Cod de procedură penală RM, determină că nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală. Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.

Respectarea principiului legalității incriminării presupune, constatarea temeiului

juridic al răspunderii penale, prevăzut de art. 51 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, în faptele comise de către o anumită persoană și ca urmare a procesului complex de încadrare juridică a acestei infracțiuni potrivit legii penale...”

De menționat că, potrivit prevederilor Codului de procedura penală ce reglementează domeniul dat, nu este stipulată obligativitatea procurorului **de a răspunde în detaliu și în scris la întrebări pe marginea învinuirii aduse**, iar sintagma *”procurorul face explicațiile respective”* din art. 366 CPP, nu semnifică că procurorul este obligat la nesfârșit să dea explicații și să răspundă la întrebări prin invocarea unei preținse neclarități a învinuirii aduse, neclaritate care având în vedere faptul că învinuitul a fost asistat de către patru apărători, denotă caracterul tendențios al unor asemenea alegații. Procurorul la etapa terminării urmăririi penale, prin ordonanța din 04 ianuarie 2019 a admis cererea înaintată și a oferit răspunsuri la întrebările formulate de către apărare prin cererea din 19 decembrie 2018, pe marginea neclarității ordonanței de punere sub învinuire din 31 iulie 2018, cu toate că Codul de procedură penală nu reglementează forma în care procurorul sau acuzatorul de stat face explicațiile asupra învinuirii invocate ca fiind neclare, nu reglementează nici obligația procurorului de a răspunde în scris și în detaliu la careva întrebări, care după cum rezultă din conținutul cererii din 17 decembrie 2021 nu au fost formulate de către inculpatul Vladimir Filat și nu reprezintă exteriorizarea preținsei sale neînțelegeri a actului de învinuire, ci au fost alcătuite de către apărătorii săi în scopul ducerii în eroare a instanței de judecată și compromiterii acuzațiilor aduse inculpatului. Astfel, ordonanța din 04 ianuarie 2019 prin care procurorul a admis cererea înaintată de apărare și a oferit răspunsuri la întrebări nu este o ordonanță de punere sub învinuire, nu este un rechizitoriu, nu este o soluție adoptată în temeiul art.291 Cod de procedură penală, respectiv nu este o hotărâre a organului de urmărire penală la care s-ar putea face trimitere prin prisma încălcării prevederilor art. 6 și 7 CEDO, după cum invocă instanța de judecată.

De menționat că, jurisprudența CEDO citată de instanța de judecată și preluată din cererile apărării, referitor la obligativitatea notificării acuzației aduse persoanei, cu privire la temeiul legal și factual al acuzațiilor care i se aduc, a fost respectată în prezența speței, or inculpatul Vladimir Filat a fost notificat despre acuzația adusă, natura și încadrarea juridică a infracțiunii prin ordonanța de punere sub învinuire din 31 iulie 2018, etapă la care Filat Vladimir nu a invocat careva neclarități, neinvocând neclarități până la 19 decembrie 2018, când a parvenit cererea de formulare a întrebărilor, cu o zi înainte de anunțarea despre terminarea urmăririi penale. Mai mult ca atât, inculpatului Vladimir Filat i-a fost asigurat dreptul la apărare și i-au fost oferite și răspunsuri la întrebările formulate prin această cerere, după cum s-a invocat și supra. Totodată, Vladimir Filat în calitate de persoană trimisă în judecată a fost oficial înștiințat în scris despre acest fapt, cu privire la temeiul legal și factual al acuzațiilor care i se aduc, fiind-i înmănată și copia rechizitoriului sub recipisă la 15 ianuarie 2019 (rechizitoriul care conține lista probelor pe care se bazează acuzația adusă și esența acestora). Prin urmare, inculpatului Vladimir Filat i-a fost asigurat dreptul la un proces echitabil reglementat de art.6 par.3 din CEDO, în corespundere cu garanțiile impuse de jurisprudența Curții, inclusiv prin prisma cauzelor invocate de apărare cum ar fi Cauza

Adrian Constantin c. România (Hotărârea din 12 aprilie 2011, pct. 18 și pct. 25), Cauza Kamasinski c. Austria (Hotărârea din 19 decembrie 1989, pct. 79); Cauza Pelissier și Sassi c. Franța (Hotărârea din 25 septembrie 1999, pct. 51); Cauza Dallos c. Ungaria (Hotărârea din 1 martie 2001, pct. 47); Cauza Drassich c. Italia (Hotărârea din 11 decembrie 2007, pct. 31 și pct. 34); Cauza Seliverstov c. Rusia (Hotărârea din 25 septembrie 2008, pct. 16); Cauza Penev c. Bulgaria (Hotărârea din 7 ianuarie 2010, pct. 33); Cauza Blok c. Ungaria (Hotărârea din 25 ianuarie 2011, pct. 20) etc.).

Mai mult ca atât, spețele din jurisprudența CEDO invocate de apărare și preluate de instanța de judecată, în susținerea poziției referitor la constatarea încălcării *drepturilor și libertăților fundamentale ale lui Vladimir FILAT, prin prisma art.6 din CEDO (dreptul la apărare)*, care ar fi raportabile cauzei lui Vladimir Filat și unei preținse încălcări, conțin spețe diametral opuse celei examinate în prezenta cauză or, în **Cauza Adrian Constantin c. România**, pe care apărarea o pune la baza cererii înaintate - *Curtea a considerat că s-a adus o atingere dreptului reclamantului de a fi informat în mod detaliat cu privire la natura și cauza acuzației aduse împotriva sa, precum și dreptului său de a dispune de timpul și facilitățile necesare pregătirii apărării sale, pe motiv că reclamantul a denunțat încălcarea dreptului său la un proces echitabil și a dreptului său la apărare ca urmare a examinării probelor administrate în speță și a schimbării încadrării juridice a faptelor, efectuată de Curtea Supremă de Justiție, în etapa deliberării. În fapt, Curtea a reținut că reclamantului nu i s-a reproșat niciodată, de către autoritățile judecătorești, o eventuală neglijență în serviciu. Actul de trimitere în judecată și examinarea de către toate instanțele de fond vizau infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice.*

Cauza Kamasinski vs. Austria este o cauză judecată la CEDO prin care se recunoaște o violare a articolului 6-1 al Convenției (orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, public și în termen rezonabil de către o instanță independentă și imparțială) în cazul unui cetățean nevorbitor de limbă germană, condamnat de către statul austriac la închisoare pentru niște infracțiuni penale. În această cauză curtea a respins câteva dintre plângerile d-nului Kamasinski dar a ajuns la o concluzie cu putere de generalitate mai mare, prin faptul că CEDO a precizat că, uneori, în funcție de circumstanțele concrete ale cauzei și de garanțiile compensatorii din legislația națională, organul de urmărire penală poate să limiteze dreptul justițiabilului la dosar, dar cu condiția, sine qua non, de a îl prezenta avocatului său, care neapărat trebuie să aibă acces la dosar în tot cursul procesului, precum și dreptul de a face fotocopii de pe actele dosarului, fotocopii pe care, desigur, sa le poată prezenta justițiabilului – clientul său.

Situații diferite celei examinate în prezenta speță au făcut obiect al examinării și în celelalte cauze CEDO, cum ar fi faptul că reclamantii s-au plâns pentru faptul că au fost condamnați pentru alte fapte decât cele conținute în actele de învinuire și rechizitoriile trimise în instanța de judecată și în acest mod nu au putut să-și asigure un drept de apărare adecvat pentru învinuirile aduse, fapte ce nici într-un mod nu pot fi rapoarte cazului lui Vladimir Filat, care a fost notificat în mod oficial și detaliat despre fapta de care este acuzat, fiindu-i oferite și explicațiile corespunzătoare asupra preținsei

neclarității a învinuirii aduse, în acest mod fiind asigurată respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale lui Vladimir Filat, prin prisma art.6 din CEDO.

O altă interpretare inovativă pentru jurisprudența națională și chiar internațională, făcută în conținutul sentinței din 07 mai 2024, este următoarea: „...*acuzarea a ignorat faptul, că infracțiunea de spălare de bani vizează răspunderea penală atât pentru persoanele fizice, cât și pentru persoanele juridice. În acest sens, în cazul în care este vorba de persoanele juridice, răspunderea penală a persoanelor fizice urmează a fi identificată, sub aspectul subiectului activ, prin intermediul unor semne speciale, în particular conducătorul acestei companii (persoanei juridice). Or, faptele persoanei juridice se identifică prin anumite fapte ale persoanei/persoanelor fizice. Pe măsură ce așa-numitele transferuri și/sau convertiri de mijloace financiare s-au realizat de pe conturile persoanelor juridice, evident că aici problema intervine sub aspectul limitelor drepturilor și obligațiilor interne de realizare a acestor transferuri și/sau convertiri de mijloace financiare. Nu este posibilă și nici corectă abordarea de a identifica subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor - persoana fizică, prin intermediul unor acțiuni realizate cu implicarea persoanelor juridice, dar în afara unor drepturi și obligațiuni legate de activitatea în cadrul persoanei juridice concrete.*

În acest context, este lipsit de argumentare și probare elementul subiectului activ al infracțiunii de spălare a banilor, în persoana fizică - Vladimir Filat, pe măsură ce nu a fost identificat rolul și locul acestei persoane fizice în cadrul persoanelor juridice presupuse a fi implicate în actul propriu-zis de spălare a banilor...”.

Astfel, pe acest segment, instanța de judecată a luat în considerație și a pus la baza sentinței probele apărării, care răstoarnă orice accepțiune existență în legislația națională și internațională referitor la subiectul infracțiunii de spălare de bani și însăși conceptul de spălare de bani, cum ar fi: *scrisoarea eliberată de Oficiul Național al Registrului Comerțului din România, de Agenția Servicii Publice a RM, declarația cu privire la venituri și proprietate și actul de constatare nr. 126/09 din 28 noiembrie 2019 emis de ANI, care atestă faptul că domnului Vladimir Filat nu a deținut și nu deține careva funcții în cadrul societăților înregistrate în România, precum și nu a figurat și nu figurează în calitate de administrator individual sau asociat la societăților comerciale din Republica Moldova, respectiv după cum a concluzionat într-un mod absolut halucinant instanța de judecată, reieșind anume din aceste probe și faptul că Filat Vladimir nu are nici o legătură cu companiile de pe care au fost efectuate transferurile, acesta nu este subiect al infracțiunii de spălare de bani.*

Reiterăm că, conform ordonanței de punere sub învinuire, rechizitoriului și probelor acumulate și cercetate în cadrul ședinței de judecată, inculpatului Vladimir Filat i se incriminează că ar fi efectuat transferuri către compania nerezidentă ”GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD de pe conturile companiilor ”OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS” LTD, ”FERENTA COMMERCE” LLP, ”NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL și ”EAST GLOBAL BUSINESS” SRL, care erau controlate de către Filat Vladimir și gestionate de către el prin intermediul persoanei interpuse Rusu Ion, fapte care deja au căpătat autoritatea lucrului judecat printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă și anume Sentința Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 27 iunie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții de

Apel Chișinău din 11 noiembrie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2017. Respectiv, potrivit învinuirii incriminate lui Filat Vladimir rezultă foarte cert că acesta nu avea calitate de administrator sau fondator al companiilor de pe conturile cărora au fost efectuate transferurile.

De menționat că, potrivit *Legii din 22-12-2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului*, beneficiar efectiv nu este persoana care deține calitatea oficială de administrator sau fondator, ci persoană fizică ce deține sau controlează în ultimă instanță o persoană fizică sau juridică ori beneficiar al unei societăți de investiții sau administrator al societății de investiții, ori persoană în al cărei nume se desfășoară o activitate sau se realizează o tranzacție și/sau care deține, direct sau indirect, dreptul de proprietate sau controlul asupra a cel puțin 25% din acțiuni sau din dreptul de vot al persoanei juridice ori asupra bunurilor aflate în administrare fiduciară.

Potrivit legislației internaționale în domeniul spălării banilor și literaturii de specialitate pe acest segment, evidențiem faptul că, prin *BENEFICIAR REAL se înțelege orice persoană fizică ce deține sau controlează în cele din urmă clientul și/sau persoana fizică în numele ori în interesul căruia/căreia se realizează, direct sau indirect, o tranzacție ori o operațiune*, Astfel, noțiunea de „beneficiar real” va include cel puțin: a) în cazul societăților comerciale: *persoana sau persoanele fizice care exercită în alt mod controlul asupra organelor de administrare sau de conducere ale unei persoane juridice.*

Potrivit Ghidului pentru Combaterea Spălării Banilor destinat judecătorilor și procurorilor, autor Camelia Bogdan, elaborat în cadrul proiectului „Îmbunătățirea capacității judecătorilor și procurorilor români de a lupta împotriva corupției și a criminalității economice și financiare”, *Scopul schimbării sau transferului de bunuri, produs al infracțiunii principale, trebuie să fie ascunderea sau disimularea originii ilicite.*

Acest scop trebuie să poată fi dedus din circumstanțele de fapt obiective, atât ale producerii bunului, cât și ale schimbării sau transferului efectiv al acestuia (art. 6 pct. 2 lit. f din Convenția Națiunilor Unite). Activitatea făptuitorului se poate exercita direct sau prin persoane interpuse.

Toate aceste constatări ale instanței de judecată referitor la lipsa calității oficiale a lui Filat Vladimir în companiile menționate supra, unde în final au fost transferate mijloacele financiare din Banca de Economii, nu are doar scopul descalificării incriminării în cadrul prezentei cauze penale, dar descalificarea condamnării lui Filat Vladimir în baza Sentinței Judecătorei Buiucani mun.Chișinău din 27 iunie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2016, menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2017.

În acest context, urmează să dau citirii extrase concrete din conținutul Deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.11.2016, în conformitate cu care a fost constatat faptul că, citez:

„...Astfel, instanța de apel reține că pretinderea și primirea, constituie modalități

normative de realizare a laturii obiective a traficului de influență în cazul inculpatului Filat Vladimir. Astfel, pretinderea coroborată la prevederile pct. 3.1 ale Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, nr. 11 din 22.12.2014 constă într-o cerere, solicitare insistentă ori într-o pretenție vizând obiectul remunerării ilicite.

La concret acțiunile lui Filat Vladimir sunt cuprinse în aceste două modalități normative: pretinderea și primirea care s-au manifestat prin solicitările mijloacelor financiare prin intermediul companiilor „AWA TRADE CO LTD” SRL, „RODOS OVERSEAS LTD”, „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD”, „ALDGATE TRADING LP”, „SC EAST GLOBAL BUSINESS” SRL, „BUSINESS ESTATE INVESTMENT LTD” SRL, SC „NEXT INVESTMENT” SRL, „OPERARIUS” SRL, pe care le gestionează Filat Vladimir prin intermediul persoanelor interpuse, precum și în numerar, în proporții deosebit de mari în perioada aprilie 2013- decembrie 2014...

...Astfel, în cadrul cercetării judecătorești, prin declarațiile martorilor acuzării au fost demonstrate pe deplin acțiunile de pretindere și primire a obiectelor remunerației ilicite, după cum urmează: Declarațiile lui Ilan Șor au fost fortificate în cadrul ședinței de judecată prin declarațiile celorlalți martori, și Rusu Ion, care în cadrul ședinței de judecată a confirmat că prin intermediul a o serie de companii pe care le-a înființat prin mod intenționat și anume: „AWA TRADE CO LTD” SRL, „RODOS OVERSEAS LTD”, „OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS LTD”, „ALDGATE TRADING LP”, „SC EAST GLOBAL BUSINESS” SRL, „BUSINESS ESTATE INVESTMENT LTD” SRL, SC „NEXT ESTATE INVESTMENT” SRL, „OPERARIUS” SRL, precum și în numerar, de la companiile off-shor înregistrate de către Cojocaru Ion, la solicitarea lui Ilan Șor mijloace financiare care au fost transmise fără ca Rusu Ion să intre în detaliile sau în specificul discuției pe care îl avea Rusu, Ilan Șor nemijlocit cu Filat Vladimir...”

Prin urmare, acuzarea consideră ca absolut irelevante pe acest segment constatările instanței de la fila sentinței 119, citez: „...este lipsit de argumentare și probare elementul subiectului activ al infracțiunii de spălare a banilor, în persoana fizică - Vladimir Filat, pe măsură ce nu a fost identificat rolul și locul acestei persoane fizice în cadrul persoanelor juridice presupuse a fi implicate în actul propriu-zis de spălare a banilor...”, și admiterea pe aceste segment a următoarelor probe a apărării: scrisoarea eliberată de Oficiul Național al Registrului Comerțului din România, de Agenția Servicii Publice a RM, declarația cu privire la venituri și proprietate și actul de constatare nr.126/09 din 28 noiembrie 2019 emis de ANI, care atestă faptul că domnului Vladimir Filat nu a deținut și nu deține careva funcții în cadrul societăților înregistrate în România, precum și nu a figurat și nu figurează în calitate de administrator individual sau asociat la societăților comerciale din Republica Moldova.

În acest context urmează a fi accentuat faptul că, instanța de judecată pe 25 file de la fila sentinței 91 până la fila sentinței 125 a inserat argumentele preluate în totalitate de la partea apărării, doar pe o singură filă de la aliniatul 11 al filei 125 până la aliniatul 4 al filei 126 face o pretinsă analiză a probelor prezentate de acuzare, citez: „...Din conținutul probelor administrate în această cauză penală, nu se face dovada referitor la latura subiectivă a infracțiunii de spălare de bani comisă anume de către Vladimir

Filat.

Astfel, din declarațiile lui Ion Rusu date în cadrul urmăririi penale se încearcă de către acuzare să se facă dovada faptului că anume Ion Rusu nu cunoștea și nici nu trebuia să cunoască despre proveniența ilicită a mijloacelor financiare, dar nici nu se face nicio dovadă că Vladimir Filat cunoștea sau trebuia să cunoască despre o asemenea proveniență. De asemenea, se indică clar că Ion Rusu a efectuat transferul mijloacelor financiare.

În acest context, limitele vinovăției penale urmează să fie raportate la faptele lui Ion Rusu, unicul care a avut implicații obiective în acest curs material de fapte, iar Vladimir Filat nu a avut careva asemenea implicații obiective. Or, vinovăția poate și trebuie raportată la faptele personale:

Din declarațiile lui Victor ROȘCA (Rec., f. 6-7), inclusiv cele date la etapa instanței de judecată, nu se identifică anumite elemente legate de aspectul subiectiv al infracțiunii de spălare de bani în faptele lui Vladimir Filat.

Prin declarațiile lui Darius JURGELEVICIUS, care au fost obținute telefonic prin comisia rogatorie din SUA, partea acuzării a conchis contrar legii precum că d se constată că de serviciile „GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCETLTD a beneficiat PLDM, iar companiei „RODOS OVERSEAS” LTD careva servicii nu au fost oferite, indicându-se în mod arbitrar, ca și concluzie, precum că se confirmă scopul de a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni.

Instanța constată, în afara oricărui dubiu, că între PLDM și „GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCF’LT, pe de o parte, între „RODOS OVERSEAS” LTD și „GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD pe de altă parte au fost semnate contracte de prestări servicii, însă devine arbitrar, pe baza acestor constatări, să se enunțe un careva scop infracțional, pe baza acestor premise obiective, raportat la o anumită persoană, inculpatul Vladimir Filat, care, în fapt, nici nu a realizat elementul material al infracțiunii...”.

Respectiv, instanța de judecată ignoră în totalitate jurisprudența națională și internațională precum și literatura de specialitate, referitor la faptul că infracțiunea de spălare de bani poate fi comisă prin intermediul persoanelor interpuse. Totodată, instanța de judecată ignoră în totalitate faptul că martorului Rusu Ion nu a avut nici o intenție de a efectua careva transferuri pentru servicii de consultanță politică către compania americană „GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH” LTD, urmărind doar scopul de a-l exonera pe Filat Vladimir de elementul volitiv al acestei componente de infracțiune prin invocarea lipsei căruiva scop infracțional și intenției directe, scop ce a fost confirmat în totalitate prin declarațiile martorilor Jeremy Rosner, Rusu Ion, Roșca Victor în coroborare cu circumstanțele obiective ale cazului în speță și nu în ultimul rând a infracțiunii predicat.

În ceea ce privește aprecierea făcută de instanța de judecată, citez: „...Probele administrate la etapa judecării cauzei penale, în particular probele apărării, care au fost cercetate în mod nemijlocit, fac dovada lipsei de vinovăție în faptele presupus infracționale comise de către Vladimir Filat...”, **consider că este cazul de reiterat care anume probe a apărării în opinia instanței au făcut dovada nevinovăției**

inculpatului și au răsturnat probatoriul acuzării bazat pe declarațiile martorilor și rulajele bancare obținute inclusiv prin comisii rogatorii dobândite în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, și anume aceste pretinse probe se rezumă la niște scrisori oficiale și confirmări referitor la faptul că Filat Vladimir nu deține o calitate oficială de administrator și fondator al întreprinderilor implicate în circuitul financiar (necesitatea probării unei asemenea calități oficiale reprezintă un non-sens absolut din punct de vedere juridic având în vedere prevederile legale și literatura de specialitate citate în nenumărate rânduri de acuzare și hotărârile judecătorești care au constatat anumite fapte pe acest segment), o **scrisoare scrisă de Rusu Ion care nu are nici o valoare probantă în conformitate cu Codul de procedură penală.**

Respectiv, anume aceste probe în opinia instanței de judecată au demonstrat nevinovăția inculpatului, iar probele acuzării cum ar fi **declarațiile martorilor, rezultatele cererii de asistență juridică internațională din Statele Unite ale Americii și România, rulajele bancare care confirmă circuitul ilicit al banilor și alte probe rezultate din acțiuni de urmărire penală efectuate în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală**, nu au fost luate în considerație de către instanța de judecată, și nici nu au fost analizate în măsura în care s-ar face dovada descalificării sau declarării nulității acestora.

Este incontestabil faptul că instanța a încălcat prevederile art.24 alin.2) și 3) CPP, potrivit cărora, *instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor*, or la etapa când acuzarea a solicitat instanței de judecată expedierea unei comisii rogatorii în scopul citării lui Jeremy Rosner pentru audieri în calitate de martor în cadrul cercetării judecătorești a cauzei penale de învinuire a lui Filat Vladimir, în contextul în care apărarea a invocat inadmisibilitatea acestei probe și inadmisibilitatea procesului-verbal de examinare a comisiei rogatorii parvenite de la autoritățile competente ale Statelor Unite ale Americii, în coraport cu invocarea nerespectării prevederilor art.371, 385 din Codul de procedură penală, instanța de judecată prin ***încheierea din 04 mai 2023 a respins demersul acuzatorului de stat în acest sens ca nefondat***, fiind invocat faptul că nu au fost identificate circumstanțe care ar impune necesitatea aplicării prin procedura de comisie rogatorie citarea martorului Jeremy Rosner.

Deasemenea, la 25.01.2023 acuzarea a solicitat instanței de judecată prin demers expedierea unei comisii rogatorii în adresa autorităților competente ale României în scopul citării domnului Ciocoiu Alin Dor, [REDACTED], cu domiciliul în [REDACTED], pentru a fi audiat în calitate de martor în instanța de judecată în cauza penală de învinuire a domnului Filat Vladimir.

Prin încheierea instanței de judecată din 06 februarie 2023 demersul menționat supra a fost respins ca nefondat, fiind invocate niște motive absurde cum ar fi faptul că acest martor nu a fost audiat în cadrul urmăririi penale și a prezentat o declarație

autenticată notarial prin care declară că nu este martor și nu a fost audiat în această cauză penală. De menționat că, această soluție a instanței de judecată contravine expres prevederilor art. 347 alin. (1) CPP, *Părțile sunt obligate să prezinte, sub sancțiunea decăderii, în termenul stabilit de instanța de judecată, în ședința preliminară lista tuturor probelor de care dispun și pe care intenționează să le cerceteze în cadrul judecării cauzei, inclusiv a celor care nu au fost cercetate pe parcursul urmăririi penale.* Respectiv martorul Ciocoiu Alin a fost inclus în lista probelor potrivit normelor citate supra, or acuzarea a considerat că acesta cunoaște circumstanțe relevante cauzei penale examinate, iar Codul de procedură penală nu prevede obligativitatea audierii martorului la etapa urmăririi penale, pentru a fi posibilă includerea acestuia în lista probelor și citarea lui în instanța de judecată.

În contextul celor expuse supra, contrar prevederilor art.24 din Codul de procedură penală, instanța de judecată în cadrul examinării prezentei cauze penale s-a manifestat vădit în defavoarea poziției acuzatorului de stat, a lezat drepturile acuzării de a administra probele pe care le consideră ca fiind relevante acuzațiilor aduse, în repetate rânduri a respins demersurile acuzatorului de stat și în acest mod a refuzat audierea martorilor acuzării, prin ce a încălcat expres prevederile art.314 Cod de procedură penală, potrivit căruia, *(1) Instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele prezentate de părți sau administrate la cererea acestora, inclusiv să audieze inculpații, părțile vătămate, martorii, să cerceteze corpurile delictelor, să dea citire rapoartelor de expertiză judiciară, proceselor-verbale și altor documente, precum și să examineze alte probe prevăzute de prezentul cod. (2) Instanța de judecată, la judecarea cauzei, creează părții acuzării și părții apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei, precum și art. 315 Cod de procedură penală, potrivit căruia, Procurorul, partea vătămată, partea civilă, apărătorul, inculpatul, partea civilmente responsabilă și reprezentanții lor beneficiază de drepturi egale în fața instanței de judecată în ce privește administrarea probelor, participarea la cercetarea acestora și formularea cererilor și demersurilor.*

Reiterez că, toate constatările instanței de judecată expuse în conținutul sentinței de achitare din 07 mai 2024 sunt în totalitate preluate din cererile scrise și înaintate de partea apărării, fiind utilizate inclusiv aceleași sintagme, formule și expresii utilizate de apărători, neputând fi identificată o analiză și apreciere proprie care ar putea fi atribuite exclusiv instanței de judecată.

De menționat că, potrivit art.100 din Codul de procedură penală, *(4) Toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective. Totodată, potrivit art.101 din Codul de procedură penală (1) Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.*

Având în vedere cele expuse consider că probele prezente la materialele cauzei penale corespund rigorilor impuse de art.6 CEDO și prevederilor art.93 din Codul de

procedură penală, iar aprecierile instanței de judecată referitor la aprecierea critică a unor probe ale acușării, sunt arbitrare, urmărind scopul favorizării intenționate a inculpatului Filat Vladimir.

În baza celor expuse, conducându-mă de prevederile art.400, art. 401 alin.(1) pct.1), art.402, art. 405, art. 415 alin.(1) pct.2) și alin.(2) Cod de procedură penală al Republicii Moldova, -

SOLICIT:

1. Admiterea apelului.

2. Casarea încheierii din 06 februarie 2023, prin care s-a dispus: „demersul acuzatorului de stat, Procurorului în Procuratura Anticorupție privind ordonarea unei comisii rogatorii în adresa autorităților competente ale României în scopul citării domnului Ciocoiu Alin Dor, [REDACTED], cu domiciliul în [REDACTED] [REDACTED] pentru a fi audiat în calitate de martor în instanța de judecată în cauza penală de învinuire a domnului Filat Vladimir se respinge ca nefondată”.

3. Casarea încheierii din 04 mai 2023, prin care s-a dispus: „demersul Acuzatorului de stat, Procurorului în Procuratura Anticorupție privind ordonarea unei comisii rogatorii în adresa autorităților competente ale Statelor Unite ale Americii în scopul citării domnului Jeremy Rosner în Republica Moldova, pentru a fi audiat în calitate de martor în instanța de judecată în cauza penală de învinuire a lui Filat Vladimir se respinge ca nefondată”.

4. Casarea sentinței Judecătoreiei Chișinău sediul Buiucani din 07 mai 2024 pe dosarul nr.1-209/2019, prin care s-a hotărât: „Se achită Vladimir Filat Vasile, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 ali. (3) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiune. Se consideră Vladimir Filat reabilitat”.

cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță, în temeiul căreia:

a-l recunoaște culpabil pe Filat Vladimir Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal și reieșind din sancțiunea articolului nominalizat, a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 106 alin. (2) lit. g) și alin.(3) Cod penal, a încasa de la Filat Vladimir Vasile și a trece forțat și gratuit în contul statului contravaloarea banilor ce au constituit obiectul spălării banilor în sumă de 12 847 902 lei.

Anexă : copia cererii de apel pe file.

Acuzator de Stat
Procuror în Procuratura Anticorupție

Nadejda Busuioc